יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

הײַנט 8 זײַטען

(טאבעלע פון דער מלוכה־לאטעריע — זעה זייט 7)

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראשען

נייער פאלקסבלאט

№ 45	Łódź, Środa 21 lutego 1934 r.	צוועלפטער יאהרגאנג	לאדז, מיטוואך, ו׳ אדר תרצ״ד	№ 45

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

די נאציאנאל־סאציאליסטען אין עסטרייך האבען אנגעהויבען א שטארקען קאמף

דאלפוס איז בלוט־דורשטיג — יעדען טאג נייע געהאנגענע און פערמשפטע

וויען, 20. (ספ. טעל.) דער גישט־אפיציעלער דעמארש פון ענגלישע געזאנדטען ביים קליינעם דיקטאטאר דאלפוס, אז ער זאל זיך באציהען מיט ריקזיכט צו די בעזיגטע סאציאליסטען, האט נישט געהאט קיין פעולה. פון וויען קומען כסדר אן ידיעות אז די רעגירונג בעהמט קאנסעקווענט נקמה פון די אנטיילנעהמער אין אויפשטאנד. פון די שטאטישע הייזער וועלכע זענען געווען דער צענטער פון די קאמפען בעזייטיגט מען אלע ביוסיצאטער אייננוואוינער. צו די לוויות פון די אומגעקומענע לאזט מען קיינעם נישט צו א חוץ נאהענטע פאמיליע־מיטגלידער.

די שטאנד־געריכטען זענען ווייטער טעטיג. נעכטען האט מען אויסגעפיהרט דעם זיבעטען טויט־אורטייל איבער א קרבן פון דער רעגירונגס־נקמה.

טראיש איז געווען די עקזעקוציע איבער דעם דעפוטאט וואליש. נאך דעם ווי זיין אנטיילונג אין צוזאמענשטויס איז געווארען האט זיך וואליש מיט א גרופע געטרייע שוץ־בונדיסטען זיך אויסבעהאלטען עטליכע טעג אין די ארומיגע וועלדער, דא איז איהם געלונגען צו קומען אהיים און האט בעשלאסען צוזאמען מיט זיין פרוי אדורכצובעקומען זיך דורך דער טשעכישער גרעניץ. מ׳האט איהם אבער געכאפט און די זשאנדארמען האבען איהם געכאפט.

עהערנעכטען איז וואליש געשטאנען פאר׳ן שטאנד־געריכט. ער איז פערמשפט געווארען צום טויט. מ׳האט איהם באלד אויפגעהאנגען. דאסזעלבע געריכט האט פערמשפט צום טויט דעם קאפיטאן רוסט, אנפיהרער פון די שוץ־בונדיסטען אין לעבען.

צוזאמענשטויסען קומען נאך אלץ פאר. בעי דער רוימאנס־האף זענען אומגעקומען פון דער שיסעריי 4 פערזאן, בעת א בלוטיגען צוזאמענשטויס אין זיימערינג זענען דערהרגעט געווארען צוויי שוצבונדיסטען. נעבען זאלצבורג האט מען געכאפט א באנדע אויפ׳ן טשעכאסלאוואקישען קאנטע וועלכער פראבירט

עסטרייך מיט מערב.

די רעגירונג האט בעשלאסען צו ענדערען די נעמען פון די ארבייטער־הייזער וועלכע טראגען די נעמען פון סאציאליסטישע אנפיהרער.

וויען, 20. (ספ׳ טעל׳) די נאציאנאל־סאציאליסטען הויבען אן אויפצוהויבען די קעפ, אין די לעצטע טעג האבען זיי געווארפען באמבעס און פערשידענע שטעט, איצט האבען זיי אפגעשטעלט זייער טעטיגקייט אויף 8 טעג. דאס איז אין הסכם מיט דעם אולטימאטום וואס דער נאציאנאל־סאציאליסטישער אנפיהרער אין עסטרייך — האביכט האט געגעבען דער עסטרייכישער רעגירונג. האביכט האט פראפאנירט צוזאמענצוארבייטען מיט די היטלעריסטען. דער טערמין פון אולטימאטום ענדיגט זיך דעם 28 פעברואר, מ׳רעכענט אז דאלפוס וועט גארנישט ענטפערען אויף דעם אולטימאטום.

פאריז, 20. (ספ. טעל.) „זשורנאל״ פערעפענטליכט אן אינטערוויאו מיט דעם אנפיהרער פון דער עסטרייכישער היימוועהר שטארעמבערג, וועלכער האט אינגאנצען נישט בעהאלטען זיינע סימפאטיעס פאר דער היטלערישער בעוועגונג. די היימוועהר, זאגט שטארעמבערג, וואלט אפילו אויך געווען אויפגענומען די נאציאנאל־סאציאליסטען אין זייער פארטיי, קודם כל אבער שטעלט אז די היימוועהר פון היטלעריזם דאס שטרעבען צו דערהאלטען די אומאפהענגיגקייט פון עסטרייך.

היטלעריסטען פיהרען באמבעס קיין עסטרייך

גרויסער ארעסט אין טריעסט

טריעסט, 20 (ספ. טעל.)

פאליציי־פונקציאנערען האבען פערהאלטען אין טריעסטער פארט עטליכע יונגעלייט, וועלכע האבען אויסגעזעהן פערדעכטיג. צווישען אנדערען זענען ארעסטירט געווארען: עראהרד בערזעס, א דייטשער בירגער און 2 עסטרייכישע בירגער. ביי די ארעסטירטע האט מען אין די וואליזען געפינען 40 באמבעס. די פאליציי האט ווייטער געזוכט און ענטדעקט א מאגאזין פון נאך 310 אזעלכע באמבעס, פיל רעוואלווערען און א רייה פראפאגאנדע־פובליקאציעס, וועלכע זענען בעשטימט געווען געגען דער איצטיגער עסטרייכישער רעגירונג. צוליב דעם ארעסט איז פונאנדערגעלאזען געווארען די נאציאנאל־סאציאליסטישע פארטיי.

2 היטלעריסטישע אגענטען אין לאנדאן

זיינען צוריקגעשיקט געווארען אין זייער רוה ארייך

לאנדאן, 20. (ספ. טעל.) אויפ׳ן פליה־פלאץ אין קריידאן זענען אנגעקומען נעכטען צוויי היטלעריסטען אין מונדירען און פולע האקענקרייצלערישע אויפפאראם, איינער פון די היטלעריסטען געהערט צו היטלערס גווארדיע און דער צווייטער איז א מיטגליד פון פראפאגאנדע קאמיטעט. סיהאט זיך ארויסגעשטעלט אז זיי זענען געקומען צו פראפאגאנדירען היטלעריזם אין ענגלאנד, ביידע אגענטען זענען געזעצט געווארען און וועלען הייבט מיט „כבוד״ ארויסגעשיקט ווערען צוריק קיין בערלין.

אונטערגעגאנגען א יאפאנישע שיף

50 מענשען דערטרונקען געווארען

טאקיא, 20. (ספ. טעל.) דער יאפאנישער דאמפער „האני״ איז נעבען קאנאן אונטערגעגאנגען. 50 פערזאן זענען אומגעקומען

גרייט זיך צו דער

גרויסער

פורים־רעדוטע

?? וואו ??

???

די אלע, וועלכע האבען אפגעגעבען דעם לעצטען כבוד אונזער טייערען און אונפערגעסליכען

ב״ע יעקב ב״ר אברהם ז״ל קאהאן

און איבערהויפט דער פערוואלטונג פון „חסד ואמת״ אין לאדז, דריקט מיר אויס אונזער הארציגסטען דאנק.

די פאמיליע.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען דעם 20־טען ד. ח.

ב. ע.

חנה רבקה קראקאווסקא

(בת ר׳ מאיר זאלצמאן הלוי ז״ל) אשת ר׳ ישראל יהודא נ״י

איז עלטער פון 48 יאהר.

די לויה קומט פאר היינט, מיטוואך, דעם 21. ד. ח. 12 א זייגער בייטאג פון טרויער־הויז, זגערזשער 73 ווענען וואס עס טיילען מיט אין טיפע טרויער

פערבליבענע מאן, טעכטער, זיהן, שנור, איידעם, איניקל, שוועסטערן, ברודער און פאמיליע.

672

דער פאמיליע קאהאן און האפמאן צוליב׳ן טויט פון זייער פאטער

ב״ע יעקב קאהאן

דעם געוועזענעם פערוואלטונגס־מיטגליד פון אונזער אינסטיטוציע, דריקען מיר אויס אונזער טיפסטען מיטלייד. המקום ינחם אתכם בין שאר אבלי ציון וירושלים!

די פערוואלטונג פון אינטערנאט פאר יודישע קינדער און פארמע אין העלענובעק.

אנאנסען

— אין —

פאלקסבלאט

ה״ בנגרו ס ערפאלג

Dr. med.

B. Robinzon

אינטערנע און קינדער־קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10,

טעל. 131-86.

נעהמט אן פון 3–4 נאכמיטאג און פון 7–8 אוונד.

Dr

Wajnberg

ספעצ. פון לונגען, הארץ און סקלעראזא־קראנקהייטען

וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9–10 פריה, 3–4, 8–9 אוו.

הרינו מכבים את מותו של הציוני הותיק והנאמן, חבר ההסתדרות הציונית בלודז

ר׳ יעקב כהן ז״ל

והננו משתתפים בצער משפחתו המתאבלת.

ועד ההסתדרות הציונית

הועד של „קרן היסוד״

הרן הקימת לישראל

שטרענגע ווארענונג פון ראבינאט!

צוליב דעם, וואס אונפערצנטווארטליכע פערזאנען שעכטען עופות אין פערשידענע שטאט־טיילען אהן שום אויפזיכט פון ראבינאט און אונטער די געפעהרליכסטע אנטי־סאניטארע בעדינגונגען — ווארענט דער ראבינאט יעדען איינציגען קאנסומענט ביים קויפען געפליגעל אכטונג צו געבען, אז ס׳זאל האבען אויף זיך א פלאמבע פון לאדזער לעגאלער שחיטה. די פלאמבע ווייזט אויך גלייכצייטיג דעם דאטום פון דער שחיטה.

אויך ווארענען מיר אלע געזעלערס און יאטקע־בעזיצער, אז מיר האבען פערשטארקט די השגחה איבער די עופות־שחיטה, און יעדעס געוועלב, וואס וועט פערקויפען עופות אהן פלאמבעס, וועט גלייך גע׳אסר׳ט ווערען דורכ׳ן ראבינאט.

ועד הרבנים לעדת לודז

ועד הכשרות

מוצש״ק תרומה תרצ״ד.

דימיטראוו ווערט נישט בעפרייט ווערען

אזוי ערקלערט דער מיניסטער געהרינג

לאנדאן, 20. (ספ. טעל.) אין א געשפרעך מיט א מיטארבייטער פון „דיילי מייל" האט געהרינג אויף פאלגענדען אופן זיך ארויסגעזאגט וועגען גורל פון דימיטראוו.

„דימיטראוו האט אפשר נישט אונטערגעצונדען דעם רייכסטאג, אבער ער האט אלץ געטון, כדי אונטערצוצינדען א פייער אין דייטשען פאלק, ער איז געווען דער אקטיווסטער באלשעוויסטישער אגענט אין דייטשלאנד, איך האב איהם ערקלערט אין געריכט, אז ער האט זיך פערדינט מען זאל איהם אויפהענגען פאר זיין פערברעכערישער טעטיגקייט אין דייטשלאנד פארן אונטערצינדען דעם רייכסטאג, און אזוי איז ווייטער מיין פריוואט־מיינונג, אויב זיין צד וואלט געוואונען וואלטען זיי אונז אויפגעהאנגען אהן פארדאן, איך פערשטיי נישט פארוואס מיר זאלען זיין מילדער, איצט זיצט ער אונטער'ן שליסעל, וואו ער וועט דערווייל פערבלייבען, דאס איז דאס בעסטע ארט פאר איהם. אזא מענש איז צופיל געפעהרליך אז מען זאל איהם לאזען צווישען דער געזעלשאפט.

ערשטע אמעריקאנישע שיף אנגעקומען קיין רוסלאנד

מאסקווא, 20 (ספ. טעל.)

פון אדעס מעלדעט מען, אז אין פארט איז אנגעקומען די ערשטע אמעריקאנער שיף פון דער „אמעריקאן עקספארט ליין". די שיף האט געברענגט ווארשטאטען און מאשינען פאר די סאוויעטישע פאבריקען. די שיף וועט ארויספיהרען פון אדעס סאוויעטישע סחורות.

32 גראד פראסט אין בולגאריען

סאפיא, 20. (ספ. טעל.) אין בולגאריען הערשען שרעקליכע פרעסט. היינט אינדערפריה האט דער פראסט דערגרייכט 32 גראד.

נייע ערד־ציטערניש אין אינדיען

לאנדאן, 20. (ספ. טעל.) פון דעלהי מעלדעט מען, אז אין די פראווינצען ביהאר און אהערא איז פערנאטירט געווארען א נייע ערד־ציטערניש. די שטעט דארבאגא און פאנטא האבען שטארק געליטען. די מאטעריעלע שאדענס זענען איבערגעהויער. בעת דער ערד־ציטערניש איז די גאנצע צייט געפאלען א פייער־האגעל.

א באמבע אויף א סינאגאגע אין בולגאריע

צום גליק אהן מענשליכע קרבנות

סאפיע, 20 (יס"א טעלעגראפיש)

אומבעקאנטע פערברעכער האבען געווארפען א באמבע אויף דער סינאגאגע אין דער שטאט קאסטענדעל, די באמבע האט אויפגעריסען און אנגעמאכט גרויסע היזקות. צום גליק האבען מענשען נישט געליטען. די מאכט פיהרט אנ'אויספארשונג.

ענגלישער מיניסטער עדען אין בערלין

ער אונטערהאנדעלט וועגען דער ענטוואפנונגס־פראגע

בערלין, 20 (ספ. טעל.)

נעכטען 12 א זייגער ביינאכט איז געקומען קיין בערלין דער ענגלישער מיניסטער עדען, וועלכער האט פארגעלעגט פראנקרייך דעם ענגלישען ענטוואפנונגס־פראיעקט.

אויפ'ן וואקזאל האבען איהם בעגעגענט אנגעזעהענע פארשטעהער פון דער רעגירונג.

ענגלאנד פארקוקט זיך אנדערש

אויף דער עסטרייכישער פראגע

לאנדאן, 20. (ספ. טעל.) אין צוזאמענהאנג מיט דעם בשותפותדיגען קאמוניקאט פון די גרויסע מלוכות אין דער עסטרייכישער פראגע ערקלערט דער „טיימס" אז ענגלאנד האט אין דער פראגע אנ'אנדער שטעלונג, פאר איטאליען און פראנקרייך איז זיכער זעהר וויכטיג אז עסטרייך זאל זיך דערהאלטען אין די בעדינגונגען, וועלכע ס'האבען פאר איהר פעסטגעשטעלט די פרידענס־טראקטאטען און אז עסטרייך זאל נישט פערשלונגען ווערען דורך קיין גרויסע מלוכה. די שטעלונג פון ענגלאנד איז אבער אנ'אנדערע ווי פון פראנקרייך און איטאליען, ענגלאנד האלט אז די מיינונג פון דער מעהרהייט פון עסטרייכישען פאלק דארף אין דער הינזיכט דאמינירען.

געמבעש, דאלפוס און מוסאליני

וועלען זיך טרעפען אין רוים

בערלין, 20 (ספ. טעל.)

אין דער נאהענטסטער צייט וועט פארקומען אין רוים א בעגעגעניש צווישען דעם אונגארישען פרעמיער געמבעש, דאלפוס'ן און מוסאליני'ן, דער ציל פון דער בעגעגעניש איז דאס צוגרייטען די צאל־אוניע צווישען אונגארן, עסטרייך און איטאליען, די דאזיגע אוניע וואלט, ווי מ'האלט אין דייטשלאנד, בעדראהט די אינטערעסען פון דער פראנצויזישער פאליטיק אויפ'ן דונאי־געביט.

די סיים־קאמיסיעס ארבייטען

ווארשא, 20. (טעלעפאניש). היינט זענען פאר געקומען זיצונגען פון א גאנצע רייה קאמיסיעס ביים סיים. ס'זענען פארגעקומען זיצונגען: אין דער יורידישער, ארבייטס־שוץ, אויסערן־מיניסטעריום און פינאנץ־קאמיסיעס, ס'זענען אנגענומען געווארען א גאנצע רייה געזעץ־פראיעקטען וועלכע זענען נאך דער ערשטער לעזונג איבערגעשיקט געווארען אין די קאמיסיעס.

העכסטער געריכט האט בעשטעטיגט דעם אורטייל איבער מנשה קאץ

ווארשא, 20. (טעלעפאניש). אין העכסטען געריכט איז היינט בעטראכט געווארען דער קאסאציע פראצעס געגען מנשה קאץ וועלכער איז בעשולדיגט געווען דאס דערהרגענען דעם לעמבערגער סטודענט גראטקאווסקי. דאס קרייזגעריכט האט איהם אין לעמבערג פערמשפט אויף 3 יאהר טורמע, דאס אפעלאציע־געריכט האט געהעכערט די שטראף ביז 6 יאהר.

דאס העכסטע געריכט האט נעכטען בעשטעטיגט דעם אורטייל פון דער צווייטער אינסטאנץ.

שטארקע אקציע געגען די סאוויעטען אין יאפאן

שאנכאי, 20 (ספ. טעל.)

די כארבינער פרעסע מעלדעט, אז די פאטריאטישע ארגאניזאציעס אין יאפאן פערשטארקען זייער אקציע געגען די קאמוניסטען, איינע פון די דאזיגע ארגאניזאציעס האט איינגעארדענט צעהנדליגער מיטינגען. פאדערנדיג, אז די סאוויעטען זאלען צוריקציהען זייערע בעוואפענטע כוחות פון דער מאנדזשורישער גרעניץ.

פון דער לאדזער בערזע

באנק פאלסקי	—	—	87.00
3 פראצענטיגע בודאוולאנע	—		41.85
4 „ דאלארובקא	—		53.85
7 „ סטאביליזאציע (אמ.)			57.38
8 „ ווארשאווער סאנד־בריף			54.38
8 „ לאדזער	.	.	50.50
ענגלישער פונט	—	—	27.25
דאלאר — אפיצ. — 5.36	נישט אפיצ. —		5.35
גאלד־דאלאר —	—	—	9.05
גאלד־רובל —	—	—	470
דייטשער מארק	—	—	2.09

וועגען חודש פון יודישען בוך

אין די ענינים פון חודש פון יודישען בוך וויילט איצט אין לאדז דער בעקאנטער ווארשאווער פערלעגער י. יאטשקאווסקי.

דער גאסט האט קאנפערירט מיט א רייה קולטור־טוער מכח דער ארגאניזירונג פון דער אקציע פאר'ן יודישען בוך אין אונזער שטאט.

פארלעזונג וועגען וואסערמאנ'ס שאפען אין „וויזא"

(—) היינט מיטוואך 9 אוונט וועט אין אייגענעם לאקאל אויף שענקעוויטש 26 פארקומען א גלעזעל טיי, בעת וועלכען פרוי ע. קאהן וועט האלטען א פארלעזונג וועגען לעבען און שאפען פון יאקאב וואסערמאן.

סיבה פון קעניג אלבערטס טויט

מלכים, פרינצען און מיניסטארען קומען צו דער לוויה

בריסעל, 20. (ספ. טעל). צו דער לוויה פון בעלגישען קעניג קומען: דער פראנצויזישער פרעזידענט לעברון, פרינץ פון וועלס, וועלכער וועט רעפרעזענטירען דעם ענגלישען קעניג, דער בולגארישער קעניג באריס, פירשט מיקאלאי פון רומעניען, ס'וועט אויך קומען צו דער לוויה דער טשעכישער פרעזידענט מאסאריק, דער שוועדישער קעניג וועט נישט קומען. דער שוועדישער הויף וועט פערטרעטען זיין דורכ'ן טראנפאלגער גוסטאוו אדאלף, פון איטאליען קומט דער טראנפאלגער הומבערט, וועלכער איז אנ'איידעם פון דעם פערשטארבענעם קעניג סיקומען מיטגלידער פון דענישען און נארוועגישען הויף.

פאריז, 20. (ספ. טעל.) די פראנצויזישע רעגירונג האט בעשלאסען ארויסצושיקען קיין בריסעל צו דער לוויה פון קעניג אלבערט אנ'עהרען־קאמפאניע פיעכאטע, כדי אונטערצושטרייכען די צוזאמענארבייט פון פראנצויזישען און בעלגישען מיליטער אין דער צייט פון דער מלחמה.

טאקיא, 20. (ספ. טעל.) נאכן דערהאלטען די ידיעה וועגען טויט פון קעניג אלבערט האט דער יאפאנישער קייזער ארויסגעשיקט א קאנדאלענץ־דעפעשע צום נייעם קעניג און ס'איז פעראָרדענט געווארען טרויער אין יאפאנישען הויף. דער יאפאנישער קייזער וועט רעפרעזענטירט זיין אויף דער לוויה דורך איינעם פון די איירא פעאישע אמבאסאדארען.

וואשינגטאן, 20. (ספ. טעל.) דאס רעפרעזענטאנטען־הויז האט אנגענומען א רעזאלוציע אויסדריקענדיג בעדויערען צוליב דעם טראגישען טויט פון בעלגישען קעניג.

בריסעל, 20. (ספ. טעל.) די אויספארשונג אין דער פראגע פון טויט פון קעניג אלבערט האט ארויסגעוויזען, אז דער פעלזען איז פערגעקומען בעת צוריקקעהר פון די בערג. דער קעניג איז געשטאנען געווארען אין קאפ מיט א גרויסען שטיין, וועלכער האט זיך אפגעריסען און אראפגעפאלען פון א הויך פון 12 מעטער, אויפ'ן קאפ און האלז האט דער קעניג עטליכע שווערע וואונדען.

בריסעל, 20. (ספ. טעל.) אין צוזאמענהאנג מיט דער לוויה פון בעלגישען קעניג וועלכע קומט פאר דאנערשטאג שמועסט מען אז די בעלגישע קאמוניסטען ווילען די לוויה אויסנוצען צו זייערע צוועקען. די קאמוניסטען ווילען אנהויבען אנ'אקציע געגען איבערנעהמען די מאכט דורך דעם נייעם קעניג.

גאסטשפילען פון אנסאמבל פון ווארשעווער „פאוויליאן"־טעאטער

אנפיהרונג:

חיים סאנדלער

יודיש קאמעראל־טעאטער

אלעע 1. מאי 2.

היינט, מיטוואך

דער אורטייל

פון ס. לעווינ'ן

אנהויב 9 אווענט. בילעטן צו בעקומען אין טעאטער־קאסע. אנהויב 9 אווענט.

Dr. med.

Haltrecht

ספעציאל־ארצט פאר הויט־און געשלעכטס־קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8—1 מיטאג און פון 5—9 אוונט

זונטאג פון 10—1 מיטאג.

עלעקטראנאליזען.

פאר ארבייטסלאזע לעמשניצע־פרייז

יודען! דער ארץ־ישראל־פאמעראנץ פאדערט זיין רעכט!

ארץ־ישראל־פאמעראנצען זענען דאס יאהר ביליגער, ווי אנדערע.

דער ארץ־ישראל־פאמעראנץ איז זיס געשמאק און גוט.

פון 50 גר. אן בעקומט איהר א גרויסע שיינע פאמעראנץ. — קומט און איבערצייגט אייך

אין „תוצרת ארץ־ישראל", לאדז, שרודמיעסקא 3.

אויגען־קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען־קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישע פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

Dr.

Wołkowyski

4 ציגעל־גאס 4, טעל. 90־216

נעהמט אן אין הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען. מענער־שוואכע

אויפנאהם שעה'ן פון 8—1 מיטאג און 5—9 אווענד.

ד"ר העלער

ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער־שוואכע

8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.

זונטאג פון 11—2 מיטאג.

פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע־זאל.

אונבעמיטעלטע — לעמשניצע־פרייז

פאר גאלד, בריליאנטען

ביזשוטעריע

און לאמבארד־קוויטען

צאהלט די העכסטע פרייזען

אליזאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

פילסודסקיעגא 55 (פראנט)

רופטורען (ברוך־קראנקהייטען)!!

ספעציעלע הייל־גומי־באנדאזשען פון מיין מעטאדע לאקאליזירן ראדיקאל אונטער גאראנטיע אהן אפעראציע אפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע רופטורען (ברוכען) פון אלע מינים ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאס אראפלאזען זיך פון מאגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך אנליינען ספעציעלע צוגעפאסטע בויך־באנדאזשען.

אויף אויסגעקרימטע רוקען־ביין (הויקערס) הייל־ארטאפעדישע גארסעטען. אויף אויסגעקרימטע פיס און קניהען.

ביינער־שווינדזוכט הייל־ארטאפעדישע אפאראטען, אויף פלאטשיגע וועהטאגליכע סטאפעס (פלאטפיס)

ספעציעלע ארטאפעדישע וואקלאדקעס לויט גיפס־מאדעלען. קינסטליכע הענד און פיס.

ספעציעלער לאנשטאלט פאר הייל־ארטאפעדיע

Spec. Ortop. O. Petrykiewicz

אויס לעמבערג

לאדז, פיראמאוויטשא 9 (פראנט פארטער) טעל. 177-09

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערשיינען פון די קראנקע איז נויטווענדיג. (אין זגערזש אויף סלאוואצקא № 2 און № 4 אייגענע הייזער)

לאדז, 21 פעברואר 1934

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 21 פעברואר 1934

אין דער אטמאספער פון שפּיצלען און מוסרים

(קאָרעספּאָנדענץ פון בערלין)

אין דער היטלעריסטישער פרעסע גופא קאן מען אפט בעפינען בעווייזען ווי ווייט און ברייט עס בליהט איצט אין דייטשלאנד דאס סיסטעם פון מסירות, אט די בעגלייט ערשיינונג פון יעדער אויטאקראטישער מלוכה. עס שפּילען דא א ראלע שוין נישט בלויז פּערזענליכע מאָטיוון, מאָטיוון פון קאנקורענץ, נאָר עס איז ממש א פּסיכאָז. וואס האט ארומגענומען גאנצע און גרויסע גרופּען פון דער דייטשער בעפעלקערונג.

איך האב די סימפּטאָמען פון דעם פּסיכאָז געקאנט אבסערווירען דירעקט נאך איין אפּריל פון פאָרגאַנגענעם יאָהר אין היטלעריסטישע בּאַיקאָט־שטאָב. איך האב דארט געהאט צו ערלעדיגען א פּריוואַטע אנגעלעגענהייט און האב געוואַרט צו וואַרטען. איך האב געקאָנט בעאָבאַכטען, ווי אַלטע לייט און יונגע מענשען האבען אהן אויפהער איבערגעווענדעט אין שטאב, כדי צו מסר'ן די, אדער יענע פירמע אין די, אדער יענע פּערזאָן, אז דא האנדעלט זיך וועגען יודען און אז בגוגע זיי איז נאָך נישט אויסגעפילט געוואָרען דער היילינער חוב פון באָיקאָט. פאר מיינע אויגען שטייט נאך די אַלטע דייטשקע, א טיפּ פון אַן'אַמת'ער מכשפה, וועלכע רעדט צום קאָמענדאַנט פון שטאב: הער קאָמענדאַנט, ביי אונז אין הויז איז נאָך דאָ א יודישער אדוואקאט... און דער קאָמענדאַנט איז נישט געווען פון די פוילע מענשען. ער האט עפּעס פאַרנאָטירט ביי זיך אין ביכעל, האט אָנגעקלונגען און איבערגעגעבען דעם געהעריגען בעפעהל אין געהעריגען אָרט. די זאך איז גענומען געוואָרען צו קענטעניש און איז דערלידיגט געוואָרען...

מיר איז שווער צו טרעפען, וואָספאר מאָטיוון האָט געהאט די מכשפה, ווען זי איז פונקט ווי פיל חבר'טעס איהרע געקומען מסר'ן דעם יודישען אַדוואָקאַט, ס'איז לייכט צו זאגען — אַנטיסעמיטיזם. אָבער איך בין איבערצייגט, אַז ווען צו דער מאַכט וואָלטען געקומען די קאָמוניסטען, וואָלטע אַזעלכע טיפּען גע'מסר'ט דעמזעלבען אַדוואָקאַט, אַז ער איז א בורזשוי און קאָנטער־רעוואָלוציאָנער. מען האָט דעם מענשען־טיפּ געקאָנט אבסערווירען אין רוסלאנד אין די יאָהרען, וועלכע זענען איבערגעגאַנגען פון די הענד פון די ווייסע אין די הענד פון די רויטע און צוריק. זיי האָבען געפונען שטאָף פאַר מסירה, סיי ביי די ווייסע, סיי ביי די רויטע. מיר האָבען דא זיכער צו טאָן מיט קראַנקהאַפטיגע ערשיינונגען.

אָבער אָפטער שפּילען דא א ראָלע פערזענ־ליכע אייגענוציגע מאָטיוון. עס גייט אָדער וועגען מאַטעריעלע נוצען, אָדער וועגען נקמה, קנאה און ד. גל.

ביי אַזעלכע שריט שפּילט א גרויסע ראָלע ראָס וועלען זיך איינקויפען אין לאַסקע ביי דער מאַכט. דאָס בעציהט זיך צומייסטענס אויף מענשען, וועלכע האָבען אַמאָליגען יעווען, און דורך געוויסע טובות דער מאַכט ווילען זיי אָפּציידען די אויפמערקזאַמקייט, פון זייער אַמאָליגער פּאַרטיי. איך האָב דאָ אין זין פּריוואַטע מוסרים און נישט אַזעלכע וואָס טוען זייער אַרבייט אַמטליך־פּראָפעסיאָנעל. פאַר אַזעלכע „אנגעשטעלטע פון מסירה" איז נאָך קיינמאָל אין דייטשלאַנד נישט געווען אַזא גוטע קאָניונקטור ווי איצט. געסטאַפּאָ (די געהיימע שטאַאַטס־פּאָליציי) האָט אַ ריזיגען שטאַב מיטאַרביי־טער, וועלכע טוען זייער אַרבייט אויסער די גרענעצען פון דריטען רייך. זיי בעווייזען זיך אין פאַרשידענע געשטאַלטען, אָפט אַלס קרבנות פון רעזשים, וועלכע זענען געווען געצוואונגען צו אַנט־לויפען קיין אויסלאַנד. זיי זענען אומעטום פול, וואו עס זענען נאָר פאַראַן אַנטלאָפענע פון דייטש־לאַנד, קרבנות פון רעזשים.

אָבער נישט וועגען די דאָזיגע פּראָפעסיאָנעלע שפּיצלען איז דא די רייד, מיר גייט דא וועגען טיפּ פון פּריוואַטען שפּיצעל און מסור. פון זיי האָט זיך אַפילו געריינג אַליין אָפּגעקערט מיט עקעל, ערקלערענדיג, אַז אין דער צוקונפט וועלען בע־טראַכט ווערען בלויז אונטערגעשריבענע מסירות־און אַנאָנימען וועלען גיין אין קויש אַריין. צי דאָס האָט געהאָלפען איז שווער צו זאָגען. אַ פאַקט איז, אַז ביים היינטיגען טאָג ווערט באַמבאַר־דירט מיט מסירות נישט בלויז די מלוכה־אַמטער. יעדע דייטשע אָפּערע וועגען אַרבייט יועדט אײַנ־בעדינגט בעגלייט מיט אַ דענונציאַציע, פון וועמען, אַז אַ שטייגער די פּערזאָן, וואָס איהר פּאָסטען, וויל מען פאַרנעהמען האָט אַמאָל אַבאָנירט אַ כאַ־ציאַליסטישע צייטונג אָדער האָט שפּאַצירט מיט א יודיש מיידעל.

נישט שטענדיג שטימען די מסירות מיט דער ווירקליכקייט, און עס זענען אַפילו געווען פאַלען, ווען דער מסור גופא איז געגאַנגען אין טורמע אַריין. אַזוי איז עס געווען מיט איינעם אין אַלטאָ־שטיין. ער האָט געוואָלט בעקומען דעם פּאָסטען פון אונגעפעהר אונזערס א סטאַראָסטע, ער האָט דעריבער גענומען פאַרשפּרייטען קלאַנגען וועגען פריהערדיגען, אַז יענער האָט זיך מיט אומכבוד אָפּגערופען וועגען היטלער'ן. דאָס איז אַ מעטאָדע, וועלכע ווערט איצט אין דייטשלאַנד אויף שריט און טריט בענוצט. אין איין פּענסיאָנאַט האָט גע־וואוינט אַ פּערזאָן, וועלכער פלעגט זיך אויפ־פיהרען זעהר נישט אַנשטענדיג, ער פלעגט אַהין קומען מיט גאַסטפּראָיען, מאַכען אַפטע אַוואַנטור־רעס א. אַ. וו. ווען די בעלעבאַסטע האָט איהם קאָמפּליצירט אַפּגעזאָגט פון דער דירה, האָט ער איהר פערמסר'ט, אַז זי האָט צוריסען דאָס בילד פון היטלער'ן און איז בעגאַנגען אַ ריייה אַזעלכע פער־ברעכענס. צום גליק פאַר דער בעלעבאַסטע איז איהר געלונגען צו בעווייזען, אַז די בעשולדיגונגען זענען נישט בעגרינדעט.

אַן אינטערעסאַנטע געשיכטע האָט פּאַסירט מיט אַ קאַטוילישען פּריעסטער אין מינכען. דער דאָזיגער אידעלער אַ־יער האָט נישט געקאָנט פאַרשטיין דעם בסיוף און האָט פערמסר'ט דעם דירעקטאָר פון דער סעמינאַריע, אַז ער טרייבט גרויל־פּראָפּאַגאַנדע. די פּראָפּאַגאַנדע זאָל האָבען בעשטאַנען אין דעם, וואָס דער דירעקטאָר האָט אויף אַ קאָנפערענץ פון לעהרער־פּערסאָנאַל דער־צײלט ווענען די געשעהענישען אין בעריהמטען קאָנצענטראַציאָנס־לאַגער אין דאַכאַו און אַז די ידיעות זאָלען איהם האָבען מיטגעטיילט בעת ווידוי קאָמוניסטען, וואָס זענען אין דעם לאַגער איבער־טערנירט. איינער פון די אנוועזענדע האָט ווען דעם מיטגעטיילט דער מאַכט. דער דירעקטאָר איז געשטעלט געוואָרען פאַרן געריכט, אָבער דאָ האָט ער זיך פּערופען אויף דער געהיימניש פון ווידוי און האָט בעקומען 8 חדשים טורמע. דערמיט אָבער האָט זיך די זאַך נישט געענדיגט. דער מסור האָט זיך געפיהלט זעהר שלעכט אין סעמינאַריום, אַלע קאָלעגען האָבען פון איהם געווייכט, ווי פון דער פּעסט, ער איז דאָך אַרויסגעטרעטען אַלס הויפּט־עדות פון דער בעשולדיגונג, ער פלעגט שטענדיג קריגען אַנאָנימע בריף מיט זידלערייען און דראָ־הונגען. דער מסור. דער סעמינאַריום־פּראָפעסאָר האָט דאָס אַלץ אַזוי שטאַרק גענומען צום האַרץ, אַז ער האָט אָנגעהויבען זיך צו בעהאַלטען. מיט מיה איז דער פּאָליציי אָנגעקומען געוואויר צו ווער־רען, וואו ער געפינט זיך, ווייל מ'האָט ערנסט מורא געהאַט פאַר זיין לעבען.

דער סוף פון דער געשיכטע איז אַזעלכער, אַז דער מסור האָט פשוט גענומען בעטען, מ'זאָל איהם איינזעצען אין שוץ־האַפט און די מינכענער פּאָליציי האָט איהם דאָס צוליב געטאָן. (סאַר)

קינדער און יוגענד אין סאָוויעטען־פערבאַנד

איינדריקען פון א פוילישער שריפטשטעלערין

אין איינעם פון איהרע ווייטערדיגע אַרטיק־לען וועגען בעזוך אין ראַטען־פערבאַנד בעמערקט די שריפטשטעלערין וואַנדאַ קראַגען, אַז אַ חוץ די אויסגעשפּראָכענע קאָמוניסטען, איז די איינציגע שיכט, וועלכע איז אין רוסלאַנד באמת גליק־ליך און צופרידען די יוגענד און די קינדער. די יוגענד געדענקט נישט די צייטען פון פאַרן קריג. זי איז ווי אַן'אויג אין קאָפּ ביי דער מאַכט, אויף איהר ווערט געלייגט די גאַנצע האָפנונג פאַר דער צוקונפט. דעם עלטערען דור געטרויט מען נישט. ביים עלטערען מענשען זענען פערבליבען אין זכרון ערינערונגען פון אַלטען, ער איז נאָך צו־געבונדען צו דעם, וואָס איז געווען אַמאָל, און ווען ער איז אַפילו איבערגעגעבען דער נייער אָרדנונג, קאָנען דאָך ביי איהם אויפשווימען זכרונות און בענקשאַפטען פון די אַלטע צייטען. די יוגענד ווייס נישט וועגען דעם.

די מלוכה בעמיהט זיך צו ווירקען אויף די קינדער און אויף דער יוגענד אין אַלע הינזיכטען, פאַר זיי אָבער פעהלט נישט אויס קיין שום זאַך. פאַר אַלעמען איז נישטאָ, אָבער פאַר די קינדער מוז זיין. פאַר אַ דערוואַקסענעם מענש איז אַן'אייל, אַ ביסעל מילך אפשר אַ לוקסוס, פאַר קינדער מוז זיין מילך, מוזען זיין אייער. אין די שולען ווערט פאַר די קינדער אַרויסגעגעבען עסענוואַרג, פאַר די קינדער, וואָס לערנען פאַרמיטאָג — מיטאָג, פאַר די וואָס לערנען נאָכמיטאָג (צוליב מאַנ־געל אין דירות און געביידעס קומען די לימודים פאַר אין די שולען אין צוויי שיכטען) — אָוונד־ברויט. דאָס עסען איז זעהר נאַהרהאַפטיג און ווערט אַרויסגעגעבען פאַר נאָר אַ קליינעם צוצאָהל, אַ גרויסער טייל פון די קינדער ווערט איינגענומען בעפרייט פון דעם אָפּצאָהל.

דער לימוד אין די שולען איז אומזיסט. אין די הויכשולען קריגען די שילער און סטודענטען וואוינונגען און הוצאות־כאַ גאַנזשעס. פאַר די קינ־דער און פאַר דער יוגענד איז אַלצדינג אָפען, אַלץ איז אין זייער רשות. זיי קריגען ביכער, עס ווערט זיי אויסגעבאַרגט ספּאָרט מכשירים, פאַר זיי זענען אָפען די ספּאָרט־פּלעצער, פאַר זיי זענען פאַראַן ספּעציעלע אויסגעצייכענטע טעאַטערס.

די יוגענד איז פריידיק און לוסטיג. ספּאָרט פאַרנעהמט אַ גרויס אָרט אין דער ערציהונג. אין מאָסקווע, אַ שטייגער, איז פאַראַן דער בעריהמ־טער פּאַרק פאַר קולטור און אָפרוה. דער פּאַרק איז שוין נישט איינמאָל בעשריבען געוואָרען דורך פאַרשידענע בעזוכער. דער פּאַרק איז גע־וואַלדיג גרויס, ער פאַרנעהמט אַ שטח פון אונגע־פעהר 5 קוואַדראַט קילאָמעטער.

איצט אים ווינטער איז אין פּאַרק אויסגע־טיילט אַ ריזיגער שטח אויף גליטש. דער שטח איז איינגעטיילט אין אַ ריייה פעלדער, וועלכע זענען אָפּגעטיילט מיט פּלעצער איינס פון אַנדערען. דער שטח פון די גליטש־פעלדער איז אַזוי גרויס ווי אַ שטייגער אַלע גליטשען אין ווארשא אינאיי־נעם גענומען. דאָ זענען פּערהאַן נאָרדראַמעס און צו יעדער צייט, ווען מען קומט, איז פול מיט יוגענד, יונגלעך און מיידלעך. מען גיט זיך אַ טו אַן די גליטשערס און מען פליהט איבער'ן אייז אָדער אויף נאַרטעס איבער ספּעציעלע פעלדער, וואָס זענען דערצו צוגעפּאַסט. עס הערען זיך היליכע לוסטיגע געלעכטערס.

אָט די יוגענד ווייס נישט וועגען לוקסוס, וועגען הייסע זאַמעט, וועגען שאַקאַלאַד, די בע־קוועמליכקייטען פון דער אַלטער וועלט זענען איהר פרעמד. זי נעהמט אויף מיט יוגענדליכער פרייד אַלצדינג אַזוי ווי עס איז און האָט נישט קיין שום פּרעטענזיעס. אַלע זענען גלייך, קיין אונטערשיידען צווישען די קינדער און די יוגענט־ליכע זענען נישטאָ, זיי זענען פון לאַנג פאַרשוואוּנ־דען. דער זוהן פון אינזשעניער זעהט אויס פונקט אַזוי ווי דער זוהן פון אַרבייטער און די טאָכטער פון דער דאָקטאָרין איז נישט קיין גרעסערער יחסנטע פאַר דער טאָכטער פון דער קאָנדוקטאָרקע. די קלאַסען אונטערשיידען צווישען דער יוגענד זענען איינגאַנצען פאַרשוואונדען. די פּערוויילונגען זענען צוגענגליך פאַר אַלע, די נויטיגע מכשירים צום ספּאָרט (גליטשערס, נאַרטעס) ווערען אַרויס־געגעבען יעדען, ווער עס וויל נאָר, דאָ אויפ'ן אָרט.

די אויטאָרין דערציילט ווי זי האָט זיך אין דער רייזע בעקענט מיט דער פרוי און מיט די צוויי קינדער פון אַ דייטשען אינזשעניער, וועלכער אַרבייט אין רוסלאַנד, אין סיביר. די קינדער גייען שוין אין אַ סאָוויעטישער, דייטשער שולע און ווערען ערצויגען אין סאָוויעטישען גייסט. לענין און סטאַלין זענען פאַר זיי אַפּגעטער. וועגען היטלער'ן רעדען זיי מיט צאָרן, זיי וואָלטען איהם דעם קאָפּ אָפּגעשניטען. די מוטער פאָהרט מיט די קינדער אויף עפּליכע וואָכען קיין דייטשלאַנד אויף בעזוך. זי וועט האָבען נישט קיין קליינע צרות מיט די קליינע באָלשעוויקעס, ווען זי וועט זיך געפינען אויף דער געבענטשטער ערד פון דריטען רייך.

עס קומט א נייע רעוויזיע

נאך די געשעהענישען אין עסטרייך

נאָכן דערשטיקען די רעוואָלוציע אין עסט־רייך וועט זיך אָנהויבען אַ פרישע גריבלעניש, די צושאָטענע שפּליטערס פון דער סאָציאַל־דעמאָ־קראַטיע אין דער וועלט וועלען ווידער אָנהויבען מפשפש זיין אין זייערע מעשים.

נאָכן פאַלען פון דער סאָציאַל־דעמאָקראַטיע אין דייטשלאַנד איז, ווי בעקאַנט, אָטאָ באוער, דער וויענער אַרבייטער־פיהרער, אַרויסגעטראָטען מיט שאַרפסטע אַטאַקעס געגען די דייטשע חברים, הלמאי זיי האָבען אין דער צייט פון זייער שליטה נישט סאָציאַליזירט אַ טייל פון דער גרעסערער אינדוסטרי, כדי דערמיט צו פאַרפעסטיגען זייער פּאָזיציע אויפן פאַל פון אַן'אַטענטאַט מצד דער בורזשואַזיע. פון אַנדערע זייטען הערט מען נאָך עד־היום נישט אויף אָפּצוהוזקען פון די דייטשע ס. ד., וואָס זיי האָבען אַזוי גרינג קאַפּיטולירט גע־גען זייערע אָנגרייפערס און אָהן אַ בלוטסטראָפּען אונטערגעגעבען זיך.

אין וויען איז שוין די לאַגע געווען נאָר אַנ'אַנדערע. קודם־כל האָבען די סאָציאַליסטען באַלד אין אָנהויב זיך געהאַט איינגעטיילט מיט די רעכטע, אָפּגעגעבען יענע דעם דאָרף און דאָס שטעטעל (ס'הייסט: דאָס גאַנצע לאַנד) און זיך גענומען די גרויסע וועלט־שטאָט — וויען. דאָ האָבען זיי ווי־דער אויסגעבויט אַ וואונדערבאַרען אַרבייטער־קוואַר־טאַל, וואָס איז, ווייזט זיך אַרויס, חוץ אַלע זיינע מעלות, געווען אויך איינגעאָרדנעט אין פאַרטיפי־קאַציעס ווי אַנ'אמת'ע פעסטונג. און ווי נאָר די אַרבייטערס האָבען דערשפּירט דעם ריח פונ'ם אַנ־קומענדיגען היטלעריזם, זענען זיי אַרויס אין אָפע־נעם קאַמף, וועלכען זיי האָבען געפיהרט מיט אַנ'־אויסערגעוועהנליכען העראָאיזם.

פונדעסטוועגען זענען די אַרבייטער־פעסטונ־גען צושאָסען געוואָרען מיט האַרמאַטען; די רע־וואָלוציע איז דערטרונקען געוואָרען אין בלוט און די פיהרערס דויטש און באַוער, געפינען זיך שוין אין עמיגראַציע צוזאַמען מיט די דייטשע פיהרערס.

דאָס בעווייזט, אַז די סיבה פון די מפּלות דאָ און דאָרט ליגט נישט אין אַ שלעכטער טאַק־טיק, נישט פעהיגער סטראַטעגיע, נאָר אינם עיקר — אין די אומגלייכע כוחות פּערהעלטענישען צווי־שען די קעמפענדיגע צדדים.

די ס. ד. אין פאַרשידענע לענדער קעמפען איינגענטליך פאַר דער זעלביגער דעמאָקראַטיע, פאַר וועלכער ס'איז געגאַנגען דער קאַמף אין איראָפּע מיט קנאַפּע 100 יאָהר צוריק, אין 1848 צוליב דער זעלביגער דעמאָקראַטיע האָבען זיי דאָך איינגעריסען מיט זייערע ליגקערע חברים, די קאָמוניסטען, וואָס ווילען דערגרייכען דעם גן עדן פאַר די אַרבייטער־מאַסען אויף אַנ'אַנדער וועג.

אָבער דאַמאָלס, אין 1848, האָבען פאַר דער דעמאָקראַטיע געקעמפט צוזאַמען מיט די אַרבייטערס אויך די קליינבירגערליכע מאַסען. איצט האָבען די בירגערליכע מאַסען זיך ענטזאָגט אין די גליקען פונ'ם דעמאָקראַטיזם, אָדער ס'איז זיי אומבעקוועם די חברותא מיט דער אַרבייטער־שאַפט, וועלכע ציהען די קאָלדרע צופיל אויף זייער זייט, אָדער זיי פאַרמאָגען נישט גענוג מוט צו אַנטקעגען צושטעלען זיך דעם אַנשטורם פון דער דיקטאַטורישער בעוועגונג.

אַזוי צי אַזוי — די סאָציאַל־דעמאָקראַטען, הגם זיי קעמפען פאַר דעמאָקראַטיזם, שטייען כמעט איינזאַם, אַן חברים, דערפאַר פאַרשפּילען זיי.

איצט וועט ווידער קומען די רעוויזיע. און פונקט ווי אינם פאַרגאַנגענעם יאָהר האָט דער דייטש קאַרל קאַוטסקי געזוכט קי'ן טעמים צו פאַרענטפערען די מפּלה פון אין פאַטערלאַנד, אַזוי וועט עס איצט אָטאָ באַוער טון וועגען זיין אייגענער מפּלה.

און די וועלט וועט זיך רוקען ווייטער אין ראָם אומבּ־וואוסטע...

פ. ס.

Dr. med.

Z. Rakowski

ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען־קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 67, טעל. 127-81

שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11—1 און פון 2—3 נאָכמ.

Dr. med. H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר ווענערישע און געשלעכטס־קראַנק.

צעגעלניאַנאַ 7, טעל. 141-32.

נעהמט אָן פון 8—10 פריה, פון 12—2 נאָכמ. און פון 5—8 אָוונד, זונטאָג פון 9—11 בייטאָג.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מיטוואך 21 ז אדר תרצ"ד

פעברואר

זון-אויפגאנג 6.44
זון-אונטערגאנג 4.56

דייטשלאנד פערשיט לאדז מיט שמאטעס,

וועלכע הייסען כלומרשט בעלגישע פראנצויזישע

קאמוניקאט פון אנטי-היטלערישען באיקאט-קאמיטעט

(–) דער אנטי-היטלעריסטישער קאמיטעט טיילט מיט, אז לויט ידיעות, וואס זענען אנגעקומען פון די באיקאט-קאמיטעטען אין בעלגיען, האלאנד און פראנקרייך – האבען די דייטשע עקספארט-פירמעס אנגעהויבען ענערגיש ארגאניזירן דעם אזוי-גערופענעם פלאנקען-עקספארט.

קיין לאדז קומען אן טראנספארטען שמאטעס פון בעלגיען, האלאנד און פראנקרייך, וועלכע ווייזען זיך ארויס, אז זיי שטאמען גאר פון דייטשלאנד, וואו די ווירטשאפט ברעכט זיך צוזאמען צוליב'ן יודישען באיקאט אויף די דייטשע סחורות. די דייטשע פירמעס, ווילענדיג אויסמיידען די קלעפ פון באיקאט, שיקען ארויס טראנספארטען שמאטעס און אנדערע סחורות אין שכנות'דיגע לענדער אריין און פון דארט אויס ווערען די זעלבע טראנספארטען עקספעדירט קיין פוילען.

דער אנטי-דייטשער באיקאט-קאמיטעט אין לאדז מאכט דעריבער אויפמערקזאם די לאדזער אינדוסטריעלער, אז גאר אזעלכע טראנספארטען שמאטעס דארף מען בעטראכטען פאר בעלגישע, האלענדישע און פראנצויזישע (עווענטועל טשעכישע) וועלכע זענען פערזעהן מיט ציגנישען פון די האנדעלס-קאמערן אין די ערטער פון וואנען די טראנספארטען ווערען ארויסגעשיקט. אזעלכע ציגנישען דארף מען פאדערן פון די ליפעראנטען. קאמיסיאנערען א. א. אלע אנדערע שמאטע-טראנספארטען שטאמען פון דייטשלאנד.

א ברודער-מארד, וואס איז אויסגעפיהרט געווארען

דורך א געדונגענעם רוצח

(2) אין דארף מיראסלאוויצע, אין לאדזער קרייז איז זינט א רייה יאהרען געווען נאכט-סטרוזש א געוויסער שטעפאן וואשיאק, וועלכער איז אין דעמזעלבען דארף אנ'איינגענומער פון א ווירטשאפט. יעדען פארטאג, ווען וואשיאק איז אהיים געגאנגען פון דינסט פלעגט ער אויפוועקן זיין שוועסטערן-זוהן עדמונד מאקאווסקי, אז ער זאל געהן פאשען זיינע, וואשיאק'ס, בהמות.

דעם 17 אויגוסט 1932 איז מאקאווסקי נישט אויפגעוועקט געווארען. ער איז דעריבער אליין אויפגעשטאנען מיט א שעה שפעטער. דאן האט ער ארויסגעטריבען די בהמות צום ברעג פון טייך נער, נישט ווייט פון דארף.

אין א געוויסען מאמענט האט דאס יונגעל געזעהן אויפ'ן וואסער שווימען א פעלץ, און אז ער האט זיך צוגעקוקט, האט ער דערקענט, אז ס'איז זיין פעטער שטשעפאנ'ס פעלץ. באאונרוהיגט פון דער דאזיגער ענטדעקונג, איז מאקאווסקי אוועק צום סאלטיס, וועמען ער האט דערצעהלט וועגען דעם.

עס איז אונטערגענומען געווארען אנ'אויספארשונג. אויפן פעלץ זענען געווען גרויסע בלוט-פלעקען, פון וואס מען האט בעדרונגען, אז וואשיאק איז ערמארדעט געווארען.

און אז מ האט בענומען שווימען איבערן וואסער און זוכען אויפן אפגרונד, האט מען געפינען וואשיאק'ס העמד און אויך וואשיאק'ס טויטען קערפער. אויבן קאפ ביי וואשיאק'ן זענען געווען גרויסע וואונדען, פעראורזאכט פון קלעפ מיט א טעמפע כלי.

א חקירה ודרישה האט בעוויזען, אז דער מארד איז אויסגעפיהרט געווארען דורך „היימישע", צלזא, פון וואשיאק'ס ברודער מאריאן, זיין שוואגער סטעפאניאק און א געוויסען טשעסלאוו דארמאס. געגומען האט זיך דער חשד דערפון, וואס דער אורעגעקומענער איז געווען אין נישט גוטע בעציהונגען מיט זיין ברודער און מיטן שוואגער ווי אויך מיט דארמאס'ען, וועלכער איז געווען א גנב. דער איינגענטליכער מערדער איז געווען דער גנב דארמאס, וועלכער איז געדונגען געווארען דורך מאריאן וואשיאק'ן פאר 50 זל. און געגען מען דערויף אנ'ארדערויף פון 15 גילדען.

אין מיטען נאכט האט מען אפגעווארט וואשיאק'ן, ווען ער איז געזעסען נעבען טייך און דארט איז ער „אפגעהיימט" געווארען, זיין קערפער איז נעווארפען געווארען אין טייך אריין.

נעכטען איז אין לאדזער קרייז-געריכט פאר געקומען דער פראצעס, וואס אין זיין רעזולטאט איז דארמאס פער'משפט געווארען אויף 10 יאהר תפיסה. די שולד פון מאריאן וואשיאק און דעם שוואגער סטעפאניאק איז נישט בעוויזען געווארען.

א גערעדעכץ אהן עין-הרע

(א) אין 1933 זענען אין לאדז אפגעהאלטען געווארען 61,238 טעלעפאן-געשפרעכען, ד. ה. דורכשניטליך 145 געשפרעכען א חודש אויף יעדען אפאראט. אין לאדז זענען פערהאן 10,582 טעלעפאן-אפאראטען.

בעפאלען געווארען דורך כוליגאנעס

(2) אויף בזשעזשינער גאס 75 זענען די 2 ארבייטער סט. ווילטשאק און וולאדיסלאוו גראביצקי בעפאלען געווארען דורך א גרופע אומבעקאנטע כוליגאנעס, וועלכע האבען די פרידליכע מענשען געלאזט ס'דם און זענען געלם געווארען. פאליציי האט אונטערגענומען אנ'אויספארשונג צו ענטדעקן די אנפאלער.

– אויף קאליסקא גאס איז שווער פערוואונדעט געווארען מיט א מעסער געגענשטאנד דער מעכאניק וולאדיסלאוו בארטלינסקי.

ערלויבנישען אויף געוועהר

(א) דעם 28. ד.ח. ענדיגט זיך דער טערמין פון אפגעבען ביטעס וועגען בענייען די ערלויבנישען אויף צו האלטען געוועהר.

א פריהצייטיגער „דענגוס"

(א) אונטערצאוש באנק (וויסאקא 25) האט זיך געשרעכנט צו זיין שכנטע קראוושינסקא און איהר צוגעזאגט צו נעהמען פאר א ווייב און סוף כל-סוף זיך געמאכט געפגרט, האט די בחורטע נעכטען איהם מכבד-געווען מיט א פריהצייטיגען „דענגוס" אויסבריהענדיג איהם די אויגען מיט זאלץ זויער. קראוושינסקא איז ארעסטירט.

א טויט קינד אין מיסטקאסטען

(2) אין מיסטקאסטען פון נארוטאוויטש-גאס 56 האט מען נעכטען ענטדעקט א טויט געבוירען קינד איינגעוויקעלט אין א שמאטע.

דער אמעריקאנישער אמבאסאדאר אין לאדז

בעזוכט די פאבריקען פון שייבלער און גראמאן

(–) עהערגעכטען האט אין לאדז געווילט דער אמבאסאדאר פון צפון-אמעריקא, וועלכער איז געקומען אין אונזער שטאט אין בעגלייטונג פון האנדעלס-אטאשע פון דערוועלביגער אמבאסאדע, דעם אמעריקאנישען קאנסול אין ווארשא ווי אויך פון קארעספאנדענט פון „טשיקאגא טריבון".

די געסט זענען געקומען קיין לאדז מיט'ן ציל צו בעזוכען די פאבריקען פון שייבלער און גראהמאן.

אויפ'ן באהנהויף זענען די הויכגעשטעלטע פערזאנען בעגריסט געווארען דורך די פארשטעהער פון דער פירמע. דערנאך זענען זיי אוועק אין די פאבריקען. די געסט האט בעזעלשאפט געלייסטעט און געגעבען אויפקלערונגען דער פרעזעס פון דער פערוואלטונג, גענעראל פ. מאטשישעווסקי. די אביעקטען פון די ריזיגע שפינערייען פון דער נייער וועבעריי, וועלכע האבען זיך געפינען אין פולען גאנג, האט אויף די בעזוכער געמאכט א שטארקען איינדרוק.

נאכ'ן בעזוך אין די פאבריקען האט גענ. מאטשישעווסקי און דער מיטגליד פון דער פערוואלטונג ה' הערבסט אויפגענומען די געסט מיט א פרישטיק אין לאקאל פון קלוב 1886.

נאכמיטאג זענען די געסט צוריקגעפאהרען קיין ווארשא.

פערקלענערען דעם לאקאל-שטייער

פאדערט די לאדזער האנדעלס-קאמער

(–) די היגע האנדעלס-קאמער האט בעשלאסען אונטערצונעהמען שריט מיט'ן ציל צו נאוועליזירען דעם אוסטאוו וועגען שטייער פון לאקאלען. קודם כל האנדעלט עס זיך וועגען ענדערן די יסודות פון אויסמעסטען דעם לאקאל-שטייער פאר האנדעלס-רוימען, מאגאזינען א. א., וואס זענען פערנומען דורך האנדעלס-אונטערנעמונגען. חוץ מזה שטרעבט די האנדעלס-קאמער צוענדערען די יסודות פון אויסמעסטען דעם שטייער פון דירות אין הייזער, וואס אונטערליגען דעם לאקאטארען-שוץ אין דעם זין, אז דער שטייער אין אזעלכע הייזער זאל אויסגעמאסטען ווערען לויט דער פאקטישער הויך פון איצטיגען דירה-געלד און נישט לויט'ן דירה-געלד פון יאהר 1914.

יודיש טעאטער „פילהארמאניע" נארוטאוויטשא 20 טעל. 213-84

היינט, מיטוואך, 9 אוונט – לעצטער אויפטריט פון

ווערא קאניעווסקא און פאול ברייטמאן

גרויסע הנחה-פארשטעלונג פון „קולטור-ליגע"

„דער אורטייל"

– פרייזען פון – 40 גר. ביז 1.50

פון פרייטאג, ד. 23-טן הויבען זיך אן די גאסטשפילן פון די בארימטע אמעריקאנער אפערעטען-סטארס

מעי שיינפעלד און אורווינג דזשייקאבסאן

וואס? אין דעם גרעסטען אפערעטען-שלאגער וואס?

לעזט דעם מארגענדיגען אנאנס!

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער

צוגאב-פאבאר פאר 1912

מיטוואך דעם 28. פעברואר ד. י. 8 פריה וועט אין לאקאל פון מיליטעריש-פאליציייאישען ביורא (פיעטריקאווער 165) אמטירען א צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר'ן פ. ק. או. לאדז – שטאט „צוזיי".

צו דער פאבאר-קאמיסיע דארפען זיך צו שטעלען די מאנסלייט פון יאהרגאנג 1912 און עלטערע, וועלכע האבען נאך נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער-דינסט, וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7. 10, 12, 13 און 14 פאליציי-קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע רוף-צעטלען פון דער שטאט-סטאראסטווע.

א היים פאר ארבייטסלאזע און דאכלאזע יוגענדליכע

ואל בקרוב געשאפען ווערען אין לאדז

(2) דער לאדזער וואיעוואדען-אמט האט בעקומען פון מיניסטעריום פאר געזעלשאפטליכער שוץ א סומע געלד, וועלכע וועט אויסגעגעבען ווערען אויף שוץ פאר היימלאזער און ארבייטס-לאזער יוגענד.

יונגוואר וואס האט נישט קיין בעשטימט וואוין-ארט און איז אהן בעשעפטיגונג, ווערט לייכט דעמאראליזירט. צוליב דעם וועט פאר אזעלכע געשאפען ווערען א „פזשיטולעק", וואס וועט די היימלאזע יוגענדליכע פערזארגען מיט נאכטלעגער און מיט ארבייט.

נישטא וואס זיך צו שרעקען

פאר'ן פראבע-אלארם היינטיגען פרייטאג

(–) די לאדזער שטאט-סטאראסטווע מאכט אויפמערקזאם, אז דעם 23 ד. ח. האלב 1 בייטאג וועט אין אונזער שטאט פארקומען א 3-מינוטיגע פראבע פון אלארמירען די שטאט דורך דער הילף פון א רייה פאבריקס-סירענעס. די באפעלקערונג דארף זיך דערויף ריכטען און נישט אננעמען, אז לאדז באמת, חלילה, קריגען ס'קרחת.

אפטייקען

היינטיגע נאכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאכט דיזשורירען: ש. יאנקע לעוויטש (אלטער מארק 9), ל. שטעקעל (לימאנאווסקיעגא 37) ב. גלוכאווסקי (נארוטאוויטשא 6) סט. האמבורג (גלובנא 50), ל. פאוולאווסקי (פעטריקאווער 307), א. פיאטראווסקי (פאמארסקא 91).

געשטארבען אין גאס

(2) פון א הארץ-שלאג איז נעכטען געשטארבען אינמיטען בזשעזשינער גאס דער 38-יעהריגער איגנאצי פאדלעצקי (בזשעזשינער 30).

VARIETE-DANCING

TABARIN

Narutowicza 20

Tel. 150-66 i 154-60.

היינט און פאלגענדע טעג

פרעמיערע!

פון 5 ביז 9 אוונט „FIVE" פון 5 ביז 9 אוונט

פון 9 א גאנצע נאכט

Kabaret - Dancing

10 וועלט-אטראקציעס 10

פרייזען רעדוצירט!

איינטריט פריי!

30 פראצענט ביליגער!

קומט און איבערצייגט אייך!

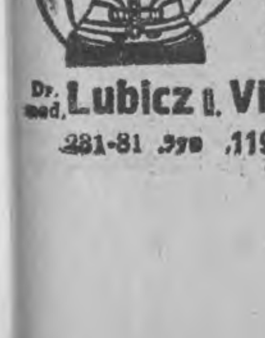

ארטאפעדישער אנשטאלט

פראטעזען, גארסעטען, ארטאפעדישע אפאראטען אלער ארט. לייכטע פלאטפוס-איינלאגען געגען פוס-שמערצען אלס נאך גיפס-אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריקאווער 119, טעל. 231-81

קבלת-פנים לכבוד נח פרילוצקי!
אין מאגאזין-שניידער-מייסטער-פעראיין

מאנטאג אווענד איז איינגעארדענט געווא-רען דורכן מאגאזין-שניידער-מייסטער-פעראיין פל. וואלנאשטשי 7 א קבלת-פנים לכבוד'ן חשוב'ן אדון. נח פרילוצקי. עס האט זיך פערזאמעלט א ען-עולם פון העכער 600 כאלופניקעס. דער פארזיצער ה' שפיטאלסקי האט דעם גאסט הארציג בעגריסט.

ה' נח פרילוצקי האט אין זיין ענטפער גע-האלטען א לענגערן רעפעראט, אין וועלכען ער האט אויסטיג בעלויכטען דאס כאלופניק-פראבלעם פון פראפעסיאנעלען און יורידישען שטאנד-פונקט. אויסדריקענדיג זיך, אז ס'איז פאר איהם א נחת-רוח צו זעהן אין דער היינטיגער צייט אזא ארגא-ניזירטע מאסע ווי עס זענען די לאדזער כאלופ-ניקעס, וועלכע זענען אין א צאהל פון 1000 מאן פעראייניגט אין איין ארגאניזאציע, האט ער פייער-ליך צוגעזאגט זיך צו פעראינטערעסירען מיט אלע לויפענדע פראגען, וועלכע זענען וועגן די לאדזער כאלופניקעס און בייהילפיג צו זיין אין יעדען מאמענט.

ס'האבען אויך גערעדט די ה"ה יוזעפאוויטש און גלאטמאן.

געלעגענהייט צו האנדלען מיט אויסלאנד

(—) א ווינער פירמע וויל איבערנעהמען א פער-טרעטונג פון א טעקסטיל-פאבריק; א האלענדישע פירמע וויל איבערנעהמען א פערטרעטונג פון טריקא-טאזש-אויסארבייטונגען און פון א פאבריק פון גומי-שיך;; אן ארץ-ישראלדיגע פירמע וויל איבערנעה-מען א פערטרעטונג צו פערקויפען אלערליי וואלענע און באוועלנע סחורות; א דענישע אונטערנעהמונג זוכט א פערטרעטונג צו פערקויפען וואלענע און באנ וועלנע זאקען. א פירמע פון די ציפערן זוכט א פער טרעטונג פון טעקסטיל-פאבריקען, פון האלץ-אויסאר בייטונגען, גלאז און פאפיר.

אקציע פאר „רעכט אויף ארבייט"
פראקלאמירט דורך דער צענטראלע פון „פועלי אגודת ישראל"

די אקציע פאר רעכט אויף ארבייט, וואס איז פראקלאמירט געווארען דורך דער פוילישע צענ-טראלע פון פא"י אין לאדז האט ארויסגערופען א ווארימע אפקלאנג צווישען די יודישע ארבייטער.

אין אלע ארבייטער-צענטרען פון פוילען ווערען איינגעארדענט מאסען-פערזאמלונגען אויף וועלכע עס ווערט שארף געטאדעלט דאס אכזריותדיגע באיקא-טירען מצד יודישע ארבייטסגעבער — די יודישע ארבייטער.

עס איז צו האפען, אז די אנגעהויבענע אקציע — וואס וועט געפיהרט ווערען במשך דעם גאנצען חודש אדר — וועט געפינען די געהעריגע פערשטענדניש אין די ברייטסטע סימפאטיע מצד דער גאנצער יודי-שער געזעלשאפט און עס זאל פארט אביסעל געלינ-דערט ווערען די נויט פון די יודישע ארבייטער. עס איז שוין די העכסטע צייט ס'זאל געמאכט ווערען א סוף צום שענדליכען באיקאט לגבי די יודישע אר-בייטער מצד די יודישע ארבייטסגעבער.

אויך א מסחר...

(2) דניאל פיינבערג פון זאוואדזקא 35 האט געמאלדען דער פאליציי, אז לאזאן שעמאנאוויטש (ענדזשעיא 35) האט צוגענומען ביי פיינבערג'ן ביורא-מעבעל פאר 800 זל. און ער דערעהט זיך אויס צו איהם דעם דאשיק.

געוואלט שעכטען זיין כלה און דער'הרגעט זיך אליין

(2) אין דארף ניכא האט נעכטען געטראפען א שוידערליכער פאל.

צווישען א חתן און א כלה איז אויסגעבראכען א קריגעריי צוליב אייפערזוכט. בעת מעשה האט דער חתן וולאדיסלאוו מאטיל געכאפט א קיכען-מעסער און דערמיט געוואלט איבערשניידען דעם האלז פון זיין כלה יאנינא וויאדערעק. די שטוב-מענשען זענען מניה וביה צוגעלאפען ארויס-ראטעווען דאס מיידעל פון די רוצח'ישע הענד. בעת'ן אמפערען זיך, האט מאטיל נישט וויל'נדיג אריינגעדרוקט דאס זעלבע מעסער זיך אין מאגען אריין. פון דער טיפער וואונד איז ער באלד געשטארבען.

פאר'ן רייסען די ארבייטס-לוינען
ווערען פאבריקאנטען כסדר בעשטראפט

(2) דאס סטאראסטווע-געריכט האט אויף זיין נעכטיגער סעסיע בעשטראפט איגענטימער פון דער פירמע „וויסקינד און שותף" (טארגאווע 57) אויף 50 זל. כאר יעדען שותף פארן נישט האנארירען די ארבייטער-סטאווקעס.

— צוליב'ן נישט-האנארירען די ארבייטס-לוינען איז זיך פון קאלעקטיווען אפמאך, איז די פירמע ברידער „זייבערט" מיט א צייט צוריק שוין פערמשפט געווארען צו בעצאהלען 2000 זל. שטראף. אויף דעם באדען איז ווידעראמאל אויסגעבראכען א קאנפליקט אין דער פירמע „בר. זייבערט" און די ארבייטער שטרייקען זינט צוויי וואכען.

אפצושאצען דאס פערמעגען פון אקציען-געזעלשאפטען
ענטשטעהען ספעציעלע קאמיסיעס, וואס וועלען נעמען א לייטישען שכר-הטרחה

(—) די האנדעלס-קאמער מאכט אויפמערק-זאם, אז אין „דזש. אוסטאוו" נומער 13 פאזיציע 110 (פאר 1934) איז אפגעדרוקט די אויספיהר-פעראָרדנונג וועגען צוזאמענשטעל און אופן פון ארבייטען פון די שאצונגס-קאמיסיעס, וואס זענען בערופען פעסטצושטעלען דעם ווערט פון פערמעגען פון אקציען-געזעלשאפטען. די פעראָרדנונג איז חל אויף אלע אקציען-געזעלשאפטען, א חוץ באנק-הייזער און אסעקוראציע-געזעלשאפטען. פארזיצער פון דער דאזיגער שאצונגס-קאמיסיע איז בעשטימט פון האנדעלס-מיניסטעריום.

ס'געהען אויך אריין אין דער קאמיסיע מינ-דעסטענס 2 מיטגלידער, וואס ווערען ארויסגערוקט דורך דער האנדעלס-קאמער. פון אפשאצען יעדען טויזענטער זלאטי (אויב דאס פערמעגען איז נישט העכער פון 2 מיליאן זל.) וועט די שאצונגס-קאמיסיע נעהמען 1 זל.; יעדענפאלס נישט ווייניגער פון 600 זל. וועט נעהמען די שאצונגס-קאמיסיע. ביים אפשאצען פערמעגענס ביז 10 מיליאן זל., וועט גענומען ווערען פון יעדען טויזענטער 50 גר. רעכענענדיג פון נאך די ערשטע 2 מיליאן זל.

אויסערדעם וועט די פירמע מוזען צוריקגעבען די מיטגלידער פון דער קאמיסיע די רייזע-הוצאות איז דיעטעס פון 30 זל. פאר א פערזאן.

די אמנעסטיע האט געשאנקען, דער פשאראוו-ניק איז אבער נישט קיין שענקער...

(2) א געוויסער מארטשין ראמעק פון ווידזעוו איז אין זיינערצייט בעשטראפט געווארען צו בעצאה-לען הונדערט זל., היות ראמעק האט נישט געהאט צו בעצאהלען די שטראף, האט דער קאמענדאנט פון „פאסטערונעק" אין ווידזעוו פזשאדאווניק סאַ-לוק איהם אפגעפיהרט אין ארעסט אריין. אינצווישען האט ראמעק זיך אפגעבעטען ביי סאלוקן ער זאל פון איהם צונעהמען די סומע אין ראטעס, אויף וואס דער פזשאדאווניק איז איינגעגאנגען, אויף אזא אופן האט ראמעק בעצאהלט דעם פזשאדאווניק 115 זל. ד.ה. די שטראף צוזאמען מיט די קאסטען אין בעקו-מען א קוויטונג.

בינו לבינו האט ראמעק דערהאלטען אנ'אמט-ליכע ידיעה, אז אין שייכות מיט דער אמנעסטיע, איז די שטראף איהם געשאנקען געווארען. ראמעק האט זיך אויך דערוואוסט אז דער פזשאדאוניק האט דיין געלד אראפגעלאזט צו זיך אין קעשענע אריין.

סוף כל סוף האט די געשיכטע אנגעשפארט אין געריכט וואו פזשאדאווניק סאלוק איז פערמשפט געווארען אויף 1 יאהר תפיסה.

דאס פינדעל-הויז ווערט רייכער מיט א פענסיאנער

(2) טאג-טעגלעך קומט אונז אויס צו פער-צייכענען פאלען פון אוועקווארפען קינדער אויף די טרעפען פון הייזער, אין מיסט-קאסטענס און אויף ערטער, וואו עס איז נאר מעגליך איבערצולאזען אזא „זאכעל".

נעכטען איז ווידער אונטערגעווארפען געווא-רען א קינד פון לערך 6 וואכען אין דער אפטיי-לונג פאר געזעלשאפטליכער שוץ (זאוואדזקא 11). פאליציי זוכט די מוטער.

בעקומען א שגעון = אטאק אויפ'ן וואקזאל

(2) די 23-יעהריגע סטעפאניא סוויענדזי-קאווסקא פון סקיערניעוויץ האט, ווארטענדיג נעכ-טען בייטאג אויפ'ן ווארשא-ווינער וואקזאל אויף א צוג, בעקומען א שגעון-אטאק. מיט א שרעק האט זי געשלאגען מענשען און דערנאך האט זי זיך אנידערגעווארפען אויף דער ערד הקענדיג דעם קאפ אין דער שטיינערנער פאדלאגע.

פון היילארטאפעדישן אנשטאלט פאר ביין-קראנקהייטען
פון דיר. י. ראפאפארט
וואלטשאנסקא 10.

דיר. י. ראפאפארט.

4 יאהר ווי עס עקזיסטירט אין לאדז אויף האגל-טשאנסקא 10 א ספעציעלער הייל-אנשטאלט פאר אלערליי ארטאפעדישע קראנקהייטען, אונטער דער פערזענליכער לייטונג פון דעם אין גאנץ פוילען בעוואוסטען ספעציאליסט-ארטאפעד דיר. י. ראפאפארט פון לעמבערג. במשך די 4 יאהר, וואס ער האט זיין ארטאפעדישען הייל-אנשטאלט דא גזירונדעט איז די גאנצע לאדזער פרעסע פול מיט הערצינע דאנק-בריוו און גרויסע אנערקענונג פון אלע זיינע פאציענטען, דארונטער אויך פון פיל בעקאנטע בירגער פון אונזער שטאט, וועלכע דריקען אויס עפענטליך זייער הייסען דאנק דעם ספעציאליסט דיר. י. ראפאפארט פאר דעם, וואס זיי זענען דורך איהם ערפאלגרייך געהיילט און געזונד גע-ווארען. צווישען די זעהר פיל בריוו, געפינט זיך אויך א דאנק-בריוו פון א געוועזענעם ה' יוסף זילבערשפיץ אין לאדז, פרזשעשינסקער 56, וועלכער האט א סך יאהרען געליטען אויף א שדרען ביין-קראנקהייט, און לעצטענס געווארען אזוי שטארק קראנק, און נאר דאנק דעם, וואס ער האט נאך צו דער צייט זיך געווענדעט אין דער לעטשניצע פון דיר. י. ראפאפארט, איז ער פון זיין גאר הארביגע לאנגע בעטלעגערישקייט געווארען, געזונדיג אהן שום אפעראציע האט איהם דער גרויסער ספעציאליסט געראטעוועט און היינט איז ער געזונד, פיהלט זיך אויסגעצייכענט און איז ווידער פעהיג צו דער ארבייט.

דא נישט לאנג האט ווידער געטראפען א פאל מיט א געוויסען אברהם קאמעלגארן אין לאדז, זגערסקא 44, וועלכער געפינט פשוט נישט קיין ווערטער פון הייסע דאנקבארקייט צו דעם דיר. י. ראפאפארט פאר זיין וואונדערבארע, ערפאלגרייכע און שנעלע הילף, וואס ער האט איהם צוגעטיילט דערמיט, וואס ער האט איהם ענדליך בעפרייט פון זעהר א שווערע ביין-קראנקהייט, און האט איהם אויך אין זיין ארטאפעד. הייל-אנשטאלט גע-ראטעוועט פון א גרויסע סכנה, וואס האט איהם געדראהט פון דער ביין-קראנקהייט זיך איבערצורעהען אין איהם די קישקעס, ווי אויך ביי דעם זעהר שווערען פאל האט ער איהם אהן שום אפעראציע, נאר א דאנק זיין זעהר רייכע ארטאפעדישע וויסענשאפט און 30-יעהריגע פראקטיק, שנעל און מיט דעם גרעסטען ערפאלג געראטעוועט און וואונ-דערליך אויסגעהיילט.

דאס איז אבער נאר איינציגע פעלע פון די טויזענ-דער פאקטען, מיט וועלכע ה' דיר. י. ראפאפארט קאן זיך מיט רעכט רוהמען מיט זיינע גלענצענדע רעזולטאטען. א דאנק זיין קאלאסאלער פראקטיק פון איבער 30 יאהר אין דער הייל-ארטאפעדישער וויסענשאפט, איז ער מיט רעכט געווארען אונגעהויער פאפולער, אזוי אז ווי נאר א קראנקער אויף רעפטור, היינקער און אלער ארט קאליקע פון גוף קומט מען גלייך צו דעם בעריהמטען ספעציאליסט, וואו ער בעקומט שנעל די זיכערסטע הילף און ווערט ווי-דער געזונד און פעהיג צו אלע ארבייט.

דער אריער-פאראגראף
ר. איזראעל
שפאנענדער ראמאן פון דער איצטיגער ווילדער צייט
41

פריצי האט זיך פארגענומען צו רעדען מיט אלפרעד בעהמע אפען, ער האט איהם געוואלט זאגען אז ער איז דער איינציגער וועלכער דארף וויסען וואו העלען געפינט זיך, ארער וואס ס'האט מיט איהר פאסירט, ער האט זיך נישט געוואלט אפ-שטעלען דערויף, אז דאס וועט הייסען געווארפען א חשד אויף בעהמען.

בעהמע איז געווארען א פעציטערטער, ווען מ'האט איהם געמאלדען, אז פריצי וויל מיט איהם רעדען. ער האט פערשטאנען וועגען וואס פריצי איז געקומען, אפזאגען זיך מיט איהם צו רעדען מיט פריצין האט בעהמע נישט געפינען פאר מעגליך ווייל ער האט זיך געפיהלט שולדיג אין דאס וואלט געקענט פריצין אויפרייצען, ער האט דעריבער בע-שלאסען צו זיין העפליך מיט איהם און אויב פריצי וועט רעדען מיט איהם וועגען העלען, וועט ער זיך מאכען אינגאנצען תמ'עוואטע, ווייל קיין אנדער אויסוועג האט ער דאך נישט געהאט.

פריצי איז אריינגעקומען אין בעהמעס קאבי-נעט.

— וועמען איך זעה דא ביי זיך, גוט מארגען, פריצי, וואס ברענגט אייך צו מיר?

— גארנישט קיין פרעהליכע ענינים, לייטע-נאנט.

— וואס איז געשעהען, פריצי?

— איך בין זעהר בעאונרוהיגט וועגען גורל פון העלען.

— וואס איז דען מיט איהר געשעהען? האט בעהמע תמ'עוואטע געפרעגט.

— ווען איך וואלט געוואוסט, וואלט מיין ווי-זיט ביי אייך געווען איבעריג, וועגען דעם האנדעלט זיך טאקע, אז איך ווייס נישט, וואס מיט איהר איז געשעהען. זי איז נעכטען נאך דער ארבייט ארויס פון דער פאבריק און ביז איצט איז זי נישט צוריק-געקומען און נישט געגעבען קיין ידיעה וועגען דעם, וואו זי געפינט זיך.

— איך האב זיך אויך געוואונדערט, וואס זי איז היינט נישט געקומען אין דער פאבריק, האמער-שטיין האט מיר אויך געקלונגען וועגען דעם, אבער איך בין נישט אזוי פעסימיסטיש געשטימט, ווי איהר פריצי. דאס מיידעל איז פשוט ערגעץ וואו אוועקגע פאהרען.

— ניין, איך וועל מיר בשום אופן דאס נישט לאזען איינרעדען. העלען איז נישט ענטלאפען פון דאנען מיט אזא גלויבען וועלען מיר נאך ער-שלעפען און פערפיהרען דעם ענין.

— איהר זייט נאאיוו, פריצי, וואס טראכט אז זי איז פערפיהרט געווארען, אדער עפעס ענהלי-כעס, האט בעהמע מיט א געלעכטער געזאגט און פערוויכערט א פאפיראס, כדי נישט דארפען צו קוקען אויף פריצין.

— דאס איז גארנישט אויסגעשלאסען לייטע-נאנט, איך האב פיל געטראכט וועגען דעם.

— אויב איהר גלויבט טאקע אזוי, האט בעה-מע זיך שוין אנגעהויבען אויפצורעגען, צוליב וואס זענט איהר געקומען צו מיר. איך האב דאך העלען נישט פערפיהרט.

— איך האב דאס נישט געזאגט און מיר איז דאס אפילו נישט איינגעפאלען, איך האב זיך גע-ווענדעט צו אייך, אז איהר זאלט צוזאמען מיט מיר מאכען בעמיהונגען צו דערגעהען וואו העלען גע-פינט זיך.

— פארוואס גראד איך, פריצי, איהר ערלויבט זיך צופיל בנוגע מיר, דאס געהער צו דער פא-ליציי, איך בין נישט קיין דעטעקטיוו און איבערי-גענס, האב איך קיין צייט נישט דערויף.

פריצי האט אבער נישט אפגעלאזען, ער האט נישט געהאט וואס מורא צו האבען פאר איהם, איבעריגענס איז פריצין שטארק נישט געפעלען בעהמעס פערהאלטען זיך.

— איהר דארפט זיך נישט אויפרעגען, בעהמע, איך בין געקומען צו אייך, ווייל איך האב געטראכט, אז איהר זענט העלענס א פריינד. יעדענפאלס, האב איך דעם דאזיגען איינדרוק ארויסגעטראגען בעת אינזער נעכטיגער געשפרעך אין קאפע.

— געוויס, געוויס, האט בעהמע געענדערט דעם טאן, בין איך העלענס א פריינד. אבער מיר זענען דאך נישט קיין דעטעקטיוון. מ'דארף וועגען דעם מעלדען דער פאליציי און דארט וועט מען זי שוין אהן אונזער מיטהילף אויסגעפינען.

— ניין, לייטענאנט בעהמע דאס איז נישט קיין אויסוועג, איך וויל האבען אייער הסכמה וועגען דעם, אז מיר בידע וועלען זיך בעמיהען צו דער-געהן דאס געהיימניש.

— ניין, איך וועל מיין הסכמה נישט געבען, ווייל איך וועל זיך נישט אריינלאזען אין קיין אוואנ-טורעס, אויב פאר אייך איז דאס ליב, ביטע זעהר, קענט איהר זיך רוהיג שפילען אין קינדערייען, איך נישט.

— ניין, דאס איז נישט אלץ גלאטיג האט פריצי זיך געטראכט, דער פערשוין ווייסט יא עפעס וועגען דעם, ער וויל זיך דערפון ארויסדרעהען. איך וועל איהם בשום אופן נישט אפלאזען. פריצי האט זיך לפנים אויפגעשטעלט, אזוי ווי ער וואלט געוואלט אוועקגעהען.

— און פונדעסטוועגען, האט פריצי ווייטער גע-זאגט, בעגעהט א פערברעכען דער, וועלכער וויל זיך נישט צוריהרען צו אזא ערנסטען און ווכ-טיגען ענין.

— איך נעהם דאס פערברעכען אויף מיין קאפ. אן אנשטענדיגער מענש מישט זיך נישט אין אזעלכע ענינים, איהר אליין האט מיר נעכטען אויפמערקזאם געמאכט. אז אין קיין פריוואטע ענינים, בעזונדערס אין העלענס, דארף מען זיך נישט מי-שען. פאלג איך אייער עצה, איהר קענט טון, וואס איהר ווילט און וואס אייער הארץ גלוסט זיך נאר.

בעהמע איז ארויסגעלאפען פון צימער, ער האט אליין נישט געוואוסט, צוליב וואס, ער האט אפער נישט געקענט קוקען פריצין אין די אויגען אריין. פריצי איז געבליבען אליין אין קאבינעט. פלוצלונג האט זיך אנגערופען דער טעלעפאן, דער טעלעפאן האט כסדר געקלונגען, אבער בעהמע איז נאך אלץ נישט צוריקגעקומען, דעמאלט האט זיך פריצי דעצידירט און גענומען דאס טעלעפאן-טריי-בעל אין האנד אריין.

(פארטזעצונג קומט)

אויף די דיאמאנט-פעלדער אין אפריקא

איז אויך שטארק דער קריזיס

(בריף פון אנטווערפען)

דער קריזיס האט זיך פארגנבעט אפילו אויף די פערזוארפענסטע יוינקלען פון אונזער ערד-קוגעל — אויך די ווייטע פעלדער פון אפריקא, אויף וועלכע עס האט אמאל געשוויבעלט און געגריבעלט מיט „גאלד" און דיאמאנט-זוכער" און אבדערע אוואנטוריסטען מכל המינים.

א לעבעדיגען גרוס פון אט די איצט פערלאזענע דימענטענע פעלדער האט שוין געבראכט אנ'עקזאטישער גאסט פון דרום-אפריקא, אנ'אפריקאנער פון טראנסוואל, וועלכער האט די טעג געווילט אין אנטווערפען.

דער גאסט, וועלכער האט הינטער זיך א רייכע פערגאנגענהייט און האט אפילו געמאכט א בורען-מלחמה, איז א גרויסער קענער פון די אצט הערשענדע פערהעלטנישען אין דרום-אפריקא.

— די איצטיגע לאגע אין דער דרום-אפריקאנישער דיאמאנט-אינדוסטריע — דערצעהלט דער טראנסוואלער — איז פשוט פערצווייפעלט. די דארטיגע רעגירונג ראנגעלט זיך מיט קאלאסאלע שוועריגקייטען און איך בין שטארק מסופק, צי זי וועט זיין אומשטאנד זיי איבערצוקומען. דער דרום-אפריקאנישער שטייער-צאהלער איז שוין כמעט נישט בכח מעהר צו צאהלען, און קיין פאזיטיווע רעזולטאטען זעהט מען נאך אלץ נישט...

די דאזיגע דיאמאנט-פאבריקען שטעהען כמעט אלע אהן ארבייט; איך וועל נישט איבערטרייבען, אויב איך וועל זאגען, אז ארום און ארום האבען בעשעפטיגונג אפשר צוויי מנינים דיאמאנטאר-בייטער...

און דער בערעדעוודיגער טראנסוואלער דערצעהלט אונז א בלעטעל פון דער אפריקאנער נייעסטער געשיכטע, וואס לייענט זיך ווי א מעשה'לע פון טויזענד און איין נאכט:

„אין 1927 האט ד"ר מערענסקי (א סברה — א יהודי!) ענטדעקט די דיאמאנט-פעלדער פונ'ם דערמאהנטען נאמאקוואלאנד און פון דער געוועזענער דייטשער מזרח-אפריקא. א יאהר שפעטער האט זיך דארט אנגעהויבען דער אמת'ער „ראש": אוואנטוריסטען פון אלע עקען וועלט, וואס האבען געוואלט דורך נאכט רייך ווערען, זענען זיך צונויפגעלאפען אויף די דאזיגע דימענטענע פעלדער, ווי מיקען צום פייער.

זיי זענען אבער נישט רייך געווארען: פערקעהרט, א סך פון זיי זענען בעבעה פריהצייטיג אומגעקומען און בעגראבען געווארען אויף די דארטיגע פעלדער; א סך האבען זיך קוים גע'אטעוועט מיט'ן לעבען, און בלויז די מלוכה איז געבליבען שטעהען דארט מיט א פוס, ווי זעהט, אייגענטליך, אויס נאמאקוואלאנד? שטעלט אייך פאר א מדבר, וועלכער ציהט זיך לענג-אויס דעם יםברעג; אויף א מרחק פון טויזענדער קילאמעטער און איז בערייט א 100—150 קילאמעטער. אין מיטען פון דאזיגען „מדבר" געפינט זיך א מין אאזיס — א מענשליכער ישוב, וואס טראגט דעם נאמען „שפרינגבאק". דאס איז, אייגענטליך, א פאסטען, וואס בעשטעהט פון 20 הייזער און 17 בוימער און איז בעוואוינט בלויז פון זשאנדארמען און צאל-בעאמטע. און שטעלט אייך פאר: קיין לעק טרינק-וואסער!.. דאס וואסער מוז מען ברענגען מיט דער באהן און עס קאסט 15 שילינג א קוביק-מעטער... (טייערער פון דעם בעסטען שאמפאניער!). אביסעל ווייטער ליגט א צווייטער ישוב: פארט נאלאטה, וואו די מענשען זעצען לגמרי אבגעשניטען פון דער ארומיגער וועלט. דא איז שוין נישטא קיין סימן פון עפעס א שפראכוועג. פין ים טראגט זיך א שווערער, א שטינקעדער וואריטע"ווינט, דא וואוינען אויך בלויז רעגירונגס-בעאמטע, א פאר הונדערט זוליסען און א פאר צעהנדליג אראבער" און זאנזיבארער. די דיאמאנט-פעלדער ליגען פון דאנען א 18-קילאמעטער ווייטער; זיי זענען ארומגעצוימט מיט דאפעלטע רייהען שטעכעדיגע דראט ווי אויך מיט ספעציעלע עלעקטרישע קאבעלס, דורך וועלכע עס לויפט א „טויט-שטראם" פון הויכער שפאנונג. נעבעך די דאזיגע דיאמאנט-פעלדער און די סאמע פרימיטיווסטע בעדינגונגען, וואוינען די הענגערונגס-וועכטער און די ארבייטער - געגענער, וועלכע זענען פעראנטווארטליך פאר די בלישטשענדיגע שטיינער, סיי בעת, סיי נאך דער ארבייט. די דאזיגע „דימענטענע" מענשען לעבען אבגעזונדערט און זענען לגמרי איזאלירט, ווי פערפעסטעטע. יעדען טאג קומען צו פאהרען פון דער דרויסען-וועלט זעקס אויטאס מיט עסען און טרינקען. די בעגלייטער (אגענטען און זשאנדארמען) לאדיווען אויס דאס עסען און טרינקווארג אויף א בעשטימטען פלאץ און פאהרען אוועק...

ערשט א פאר שטונדען שפעטער האבען די דימענט-גרעבער דאס רעכט צו קומען נאכ'ן עסען און טרינקען. עס ווערען, אלזא, אנגענומען די שטרענגסטע מיטלען, אז די דימענט-גרעבער זאלען באין אופן נישט קומען און בעריהרונג מיט דער אויסענוועלט און זאלען, חס ושלום, נישט „איבערהאנדלען" קיין דיאמאנטען...

און דאך — שמייכעלט דער טראנסוואלער — די אלע מיטלען זענען גוט בלויז פאר ארענטליכע מענשען; די „שמוגלער" געפינען שוין א וועג...

א. בעלגיער.

אין היטלערישען דייטשלאנד

„פעלקישער בעאבאכטער"

פאדערט נישט צוצולאזען קיין איין יודישען קינסטלער אין דייטשען טעאטער

בערלין (יט"א) אונטער'ן קעפעל: „יודען קריגען זיך ווידער אריין אין די בערלינער טעאטערן, שרייבט דער „פעלקישער בעאבאכטער" דאס די דייטשע טעאטערן אנגאזשירען שטילערהייט יודישע ארטיסטען. דער „טעאטער" דעם וועסטענס" זאל האבען אנגאזשירט אויפ'ן ארט פון דער זינגערין אדעלא קארן די יודישע ארטיסטין אירענא אייזינגער. דער „פעלקישער בעאבאכטער" שליסט די נאטיץ מיט פאלגענדער פראגע: צי האבען זיך שוין נישט געפינען דייטשע סאפראן-זינגערינס אין דייטשלאנד פאר דער דאזיגער ראל?

ד"ר פריק האפט,

אויך אנדערע לענדער וועלען געהן אין דייטשלאנד'ס דרכים אין בעצוג צו די יודען

בערלין (יט"א) לויט דער איניציאטיווע פון לייטער פון דעפארטאמענט פאר אויסלענדישער פאליטיק פון דער נאצי - פארטיי אלפרעד ראזענבערג איז אין „האטעל ארלאן" פארגעקומען אנ'אויפנאמע פאר דעם אויסלענדישען דיפלאמאטישען קארפוס אין בערלין, אויף וועלכער דער אינערן-מיניסטער ד"ר פריק האט געהאלטען א רעדע וועגען דער יודען פראגע אין דייטשלאנד.

אויף דער אויפנאמע זענען געווען אנוועזענד די געזאנדטען פון פוילען, אונגארן, יוגאסלאוויען, בולגאריע, אירלאנד און אנדערע לענדער.

ד"ר פריק האט אין זיין רעדע בעטאנט, אז די נאציאנאל-סאציאליסטישע געזעצגעבונג איז נישט געווענדעט געגען די יודישע רעליגיעזע אינטערעסען. די דייטשע רעגירונג פלאנט אויך נישט קיין שום מאסען-דעפארטאציע פון די יודען פון לאנד, דער אריער-פאראגראף וועט אבער אין קיין פאל נישט מאדיפיצירט ווערען, ווייל ער בעצוועקט צו בעשיצען די דייטשע מלוכה. יודען וועלען נישט האבען קיין צוטריט צו קיין שום עפענטליכע אמטער. דער 4-טער פונקט פון נאצי-פראגראם, וואס לויטעט, אז יודען קענען נישט בעטראכט ווערען אלס מיטגלידער פון דייטשען פאלק, וועט אפגעהיט ווערען. די היטלער-רעגירונג — האט געטענה'ט ד"ר פריק — קען נישט פערורטיילט ווערען פאר איהר פאליטיק, וואס שטרעבט דערצו, אז די דייטשען זאלען זיין אליין בעלי-בתים אין זייער לאנד.

עס פרעהט אונז זעהר — האט ערקלערט צום סוף ד"ר פריק — אז די עפענטליכע מיינונג אין אויסלאנד הויבט אן ארויסצוווייזען מעהר פערשטענדניש פאר דייטשלאנד'ס לאגע בכלל און דער שטעלונג לגבי די יודען אין דייטשלאנד. עס איז צו האפען — האט פערענדיגט ד"ר פריק — אז אויך אנדערע לענדער וועלען מיט דער צייט נאכטאן דייטשלאנד'ס ביישפיל אין בעצוג צו די יודען.

יודישער אינדוסטריעלער אין ברעמען ארעסטירט

אונטער'ן פארוואורף פון בעזיצען א פערמעגען איז אויסלאנד

בערלין (יט"א) אפיציעל ווערט מיטגעטיילט, דאס אין ברעמען איז ארעסטירט געווארען דער יודישער טעקסטיל-אינדוסטריעלער ס. קאץ אונטערן חשד, דאס ער בעזיצט אין אויסלאנד א גרויס פערמעגען, וועגען וואס ער האט נישט געמאלדען דער מאכט. דעם אויפיצער איבער ס. קאץ'ס פאבריק האט איבערגענומען דער פארזיצער פון דער טעקסטיל בראנזע אין ברעמען ד"ר קראמער.

אונטער דעם זעלבען חשד איז אויך ארעסטירט געווארען אין ברעמען דער יודישער סוחר קאהן.

נאצישער יוריסטען-פערבאנד וועט „זארגען" פאר די יודישע אדוואקאטען

בערלין (יט"א) דער פערבאנד פון נאציאנאל-סאציאליסטישע דייטשע יוריסטען מעלדעט, אז ער נעמט אויף זיך דעם שוץ פון אלע פראפעסיאנעלע אינטערעסען פון יודישע אדוואקאטען, וועלכע זענען צוריקגעשטעלט געווארען אין זייערע אדוואקאטען-רעכט און קענען פונדעסטוועגען נישט געהערען צו קיין שום יוריסטען-פערבאנד, נישט טארענדיג אין גרינדען קיין אייגענע פעראייניגונג פון יודישע אדוואקאטען.

דער בעשלוס פון נאצישען יוריסטען-פערבאנד מיינט באטירליך נישט, אז יודען וועלען אין איהם אויפגענומען ווערען אלס מיטגלידער. אין פראפעסיאנעלע ענינים וועט אבער דער יודישער אדוואקאט פארמיטלען בעשיצט ווערען לגבי עפענטליכע אינסטיטוציעס פון דער מאכט-ארגאנען.

וואס איז אזוינס א דייטש געשעפט?

בערלין (יט"א) די בערלינער האנדעלס-קאמער האט אנגעהויבען אנ'אקציע געגען דער ענטשיידונג פון בערלינער קרייז-געריכט, וואס האט אין פרינציפיעלען אורטייל פעסטגעשטעלט, אז יעדע פירמע אין דייטשלאנד מעג זיך רעקלאמירען אלס „דייטשע", אויף וויפיל זי ווערט נישט קאנטראלירט דורך אויסלענדישען קאפיטאל און פראדוציזט אדער פערקויפט דייטשע סחורה.

די בערלינער האנדעלס-קאמער האלט די דאזיגע ענטשיידונג פאר אזא, וואס ענטשפרעכט נישט די דייטשע רעכטס-פערהעלטנישען. די קאמער האלט, אז אזא ענטשיידונג איז עלול צו שעדיגען דעם גאנצען פראצעס פון אויסרייניגען דעם דייטשען האנדעל און אינדוסטריע פון נישט-דייטשע עלעמענטען.

די בערלינער האנדעלס-קאמער בעווייזט, אז זי האט אין איהר זייט די אונטערשטיצונג פון אלע האנדעלס-קאמערן אין דייטשלאנד.

ווי שאנטאזשיסטען פערטיידיגען זיך פאר א דייטש געריכט

בערלין (יט"א) דאס געריכט אין דארמשטאדט האט פערמשפט צו איין חודש ארעסט יעדערען צוויי 19-יעהריגען האנדוועלקער, וואס האבען דורך דראהונגען געפרובט אויספרעסען געלד ביים יודישען סוחר מיינצער פון הונגשטאט.

אין יוני פ. י. האט מיינצער בעקומען אנאנימען בריף, אין וועלכען מען האט פון איהם געפאדערט אוועקצולעגען אויף א בעשטימט ארט 300 מארק, דראהענדיג איהם אין געגענטייל מיט טויט. מיינצער האט צוויסען געגעבען דער פאליציי, וועלכע ס'האט זיך איינגעגעבען צו כאפען די יונגע שאנטאזשיסטען. דער פראקוראר האט געפאדערט א שווערע שטראף, בעשולדיגענדיג די חברה-לייט אין שאנטאזש, דאס געריכט האט אבער איינגעזעהן, אז זיי זענען שולדיג בלויז אין בעגעהן אנ'אויספרוב-סונגס-פרוב, אינטערעסאנט, אז די אנגעקלאגטע האבען זיך געפרובט פערטיידיגען דערמיט, וואס זיי האבען געוואוסט, אז מיינצער האט געמאכט זיין אויפען נישט עהרליכען וועג", און דעריבער האבען זיי איהם געוואלט בלויז אבשרעקען, נישט מיינענדיג איהם צו טאן קיין שום בייז.

Dr. med.
L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 49-07
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און געשלעכטס-קראנקהייטען, מענער-שוואכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.
אלע ארט אנאליזען.
נעמט אן פון 8—11 און 4—8 אוו. זונטאג פון 9—1 בייט.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פרייזען

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

(ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור)

נייער ועד-הפועל פון דער הסתדרות-העובדים

תל-אביב. אויף א זיצונג פון גענעראל-ראט פון דער הסתדרות-העובדים איז געוועהלט געווארען דער נייער עקזעקוטיוו-קאמיטעט (ועד הפועל פון דער הסתדרות וועלכע האט נישט לאנג, ווי בעקאנט, אבגעהאלטען איהר צווייטע קאנפערענץ, די נאמינאנטען, וואס זענען דעסיגנירט געווארען דורך דער לפא"י, זענען אן בלאק בעשטעטיגט געווארען.

דער נייער ועד-הפועל פון דער הסתדרות בעשטעהט פון פאלגענדע מיטגלידער: יוסף ארנאוויטש, משה ביילינסאן, ד"ר בן-גוריון, אליהו גאלאמב, דוב האז, יעקב הגן, מאיר יערי, ישראל מערעמינסקי, אדא פישמאן, אליעזר קאפלאן, זלמן רובאשאוו, ד"ר רמז, יוסף שפרינצאק און ב. קאצנעלסאן (רעדאקטאר פון „דבר").

דער גענעראל-ראט האט אויך געוועהלט אנדערע ארגאניזאציאנעלע קערפערשאפטען און קאמיסיעס פון דער הסתדרות-העובדים.

קינדער ווערען ארעסטירט אלס „אומלעגאלע" אימיגראנטען

ירושלים. א 15-יעהריג מיידעל, א שילערין פון דער העברעאישער שול אין דגניה, איז ארעסטירט געווארען אין דעם מאמענט, ווען זי האט שפאצירט אויף דער הערביאיגער ירדן-בריק, אנ'ערך 300 מעטער פון איהר שול-לאקאל. מען האט די שילערין פארגעווארפען, אז זי האט זיך נאר וואס דורך דער דאזיגער בריק „אומלעגאל אריינגעשמוגעלט" קיין א"י. נישט קוקענדיג אויף דעם מיידעלס פראטעסטען און טענות, אז זי איז קיין א"י געקומען מיט יאהרען צוריק צוזאמען מיט די עלטערען, האט מען זי ארויסגעלאזט פון ארעסט ערשט ווען די דגניה-קאלאניסטען האבען פאר איהר איינגעלעגט ערבות-געלד 50 פונט.

גלייכצייטיג ווערט מיטגעטיילט וועגען דריי אנדערע פאלען פון ארעסטירען אונטער דעם זעלבען חשד יודישע קינדער, אין אלע דריי פאלען זאס מען די ארעסטירטע בעפרייט געגען קויציע.

פון א"י זענען דעפארטירט געווארען א טשעכאסלאוואקישער יוד מיט'ן נאמען מאלאטאדיס צוזאמען מיט זיין פרוי. זיי זענען ארעסטירט געווארען אלס אומלעגאלע עמיגראנטען און זענען עטליכע וואכען אבגעזעסען אין תפיסה — דער מאן אין עכו און זיין פרוי אין דער פרויען-תפיסה אין בית-לחם.

דער וואוקס פון תל-אביב אין ציפערן

תל-אביב. דא זענען פערעפענטליכט געווארען פאלגענדע ציפערען, וועלכע אילוסטרירען דעם אומאויפהערליכען וואוקס פון תל-אביב. די צאהל הייזער אין תל-אביב איז פון 50 אין יאהר 1909 געשטיגען ביז 4472 אין פאריגען יאהר. דער שטח פון דער שטאט האט זיך פערגרעסערט פון 149 דונאם בעת דער גרינדונג ביז 6500 דונאמ'ען יאהר 1932.

די צאהל פאבריקען און ווארשטאטען האט אין יאהר 1932 בעטראפען העכער 2000, דערביי זענען אין זיי געווען בעשעפטיגט 7000 פערזאן, ווייטערע טויזענדער ארבייטער זענען בעשעפטיגט ביים הייזער-בוי, אין דער בוי-אינדוסטריע און ביי עפענטליכע ארבייטען. צוזאמען מיט די האנדעלס- און ביוראאנגעשטעלטע האט אין יאהר 1932 די צאהל לוין-ערהאלטער דערגרייכט ביז 15 טויזענד.

מוזולמענער פערלעצען ווידער דעם סטאטוס-קווא ביים כותל-מערבי

ירושלים. „דבר" טיילט מיט, אז די מוזולמענישע רעליגיעזע קערפערשאפטען זענען צוגעטען צו פיהרען בוי-ארבייטען הארט נעבען דעם כותל-מערבי, עס זאל זיך האנדלען וועגען א מוזולמענישען קינדער שפיל-פלאץ, וואס זיין איסגאנגס-טיר זאל פיהרען צום סאמע כותל-מערבי. דער „דבר" מאכט אויפמערקזאם דער א"י-רעגירונג, אז די מוזולמענער גרייטען זיך ווידער צו פערלעצען דעם סטאטוס-קוואו ביים כותל-מערבי און אז דער פאקט האט ארויסגערופען אין יודישע קרייזען א שטארקע בעאונרוהיגונג, ווייל אויב סאמע ביים כותל זאל איינגעשטעלט ווערען א שפיל-פלאץ פאר מוזולמענישע קינדער, וועט עס זיכער מוזען פיהרען צו שטערונגען בעת די יודישע תפילות און אויך גורם זיין שטרייטען צווישען די מוזולמענישע שכנים פון כותל מערבי און די יודישע מתפללים.

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26
היינט און פאלגענדע טעג!
— I. —
זיין עקסעלענץ סוביעקט
אין די הויפטראלען:
Eugeniusz Bodo
i M. Ćwiklińska
— II. —
„רויטער שפור"
אין דער הויפטראלע
WARNER OLAND

א בעריהמטער יודישער ראמאן

א. מאַפּו׳ס „אהבת ציון״

— 4 —

די גרויסע אינטריגע

דריי שפּיאָנערייען האָט זמרי געשאַפֿט אין ידידיה׳ס פרידליכען הויז. איינע אַרום תמר׳ן, איינע אַרום אמנונ׳ען און די דריטע אַרום תימנ׳ען. די שפּיאָנען — די דינערשאַפט פון די דריי. זיי האָבען זמרי׳ן איבערגעגעבען אַלץ, וואָס זיי האָבען געזעהען און געהערט.

און אַרום צוריקמ׳ען האָט זמרי אַליין שפּיאָנירט דערמיט האָט זיך אָנגעהויבען דער ב״יער פריה־לינג.

ידידיה׳ס פאַמיליע האָט פערלאָזט די שטאָט און אינאיינעם מיט אמנונ׳ען אַרויסגעפאָהרען צו וואוינען אין זייער זומער־הויז אויפ׳ן הר־הזיתים. אמנון האָט זיך איצט אינגאַנצען אָנגעגעבען מיט לערנען אין דער נביאים־שול, און יעדען אָוונט, ווען ער איז אַהיימגעקומען, האָט ער איבערגעגעבען תמר׳ן און תימנ׳ען וואָס ער האָט דעם טאָג גע־לערנט. און האָט דאָס איבערגעגעבען מיט פּאָע־טישער שטימונג און רייכער מליצה, און דאָס האָט די דריי נאָך פעסטער צונויפגעבונדען. פון דעם בונד איז נאָך מעכטיגער געוואַקסען די ליבע צווישען תמר און אמנון און נאָך וועהטאָגדיגער האָבען זיי געפיהלט דעם תהום, וואָס ליגט צווישען זיי: איהר גרויסער יחוס און זיין אומבעקאַנטער שטאַם. תימן און תמר האָבען איהם געטרייסט, אָבער בלויז מיט ווערטער... דאָן איז געקומען אַן אָוונט, ווען תמר האָט געשענקט אמנונ׳ען אַ רינג, וואָס איז געווען אַ ירושה און אַן אָנדענק אין דער פאַמיליע. תימן האָט דאָס געזעהען און זיך נישט־וויסענדיג געמאַכט.

דעמזעלבען אָוונט האָט אויך זמרי בעזוכט ידידיה׳ס זומער־וואוינונג, און אויך ער האָט בעמערקט דעם ירושה־רינג אויף דער האַנט פון דעם שעהנעם פאַסטוך. אויך ער האָט זיך דאַ נישט־וויסענדיג געמאַכט דערפון. אָבער מיט צוויי שעה שפּעטער האָט מען געקאָנט זעהן זמרי׳ן מיט צוריקמ׳ען ביי אַ טישעל אין אַ וויין־שענק, אין אַ פערוואָרפען ירושלימ׳ער געסעל, און זמרי האָט איבערגעגעבען צוריקמ׳ען דאָס וויכטיגע נייעס, וואָס ער האָט דעם דעם אָוונט אַנטדעקט...

עטליכע וואָכען האָט אויך יורים׳ס אויבער־הירט פון בית־לחם פערבראַכט ביי ידידיה׳ן אין זיין זומער־וואוינונג. ער האָט פון פריהער שוין געוואוסט, אַז צווישען אמנון און תמר׳ן פלעכט זיך אַ גאָלדענע שנור... ער האָט זיך געפרעהט מיט׳ן ערפאָלג פון אמנון, וואָס איז איבער זיין השגחה גרויס געוואַק־סען, און האָט געהאַט מיטלייד מיט איהם, ווען ער האָט איהם געהערט וויינען אויף זיין נידעריגען, אומבעוואוסטען שטאַם. האָט ער בעשלאָסען איהם צו הילף צו קומען. אָבער ווי אַזוי?

אין איין שפּעטען אָוונט האָט דער אַלטער אויבער־הירט פון בית־לחם אָנגעקלאַפּט אין אמנונ׳ס טיר און האָט איהם אַרויסגענומען אויף אַ לאַנגען שפּאַציר איבער די שוין ליידיגע גאַסען פון דער יודישער הויפּטשטאָט. פערקראָכען ערגעץ אין אַ טויטען ווינקעל, האָט דער אַלטער זיך אָפּגעשטעלט האָט בעשוואוירען אמנונ׳ען, אַז וואָס ער וועט דאָ איצט הערען און זעהען זאָל בלייבען פערבאָרגען ביי איהם ווי אין אַ קבר. דאַן זענען זיי ווייטער גע־גאַנגען, ביז זיי זענען געקומען צו אַן אָרים הייזעל, וואו דער אַלטער האָט איהם אַריינגעפיהרט, איז דער אָרימקייט האָט ער געטראָפען אַ געעלטערטע, אויסגע־הונגערטע און אויסגעמאַטערטע פרוי, נאָר די פונקען אין די אויגען איהרע האָבען עדות געזאָגט אויף איהר אַמאָליגער שיינקייט, און נעבען איהר אַ שעהן, יונג מיידעל.

און דער אַלטער פאַסטוך האָט געזאָגט צו אמנונ׳ען:

— טרעט־צו נעהנטער און קוש דיין מוטער און דיין שוועסטער, וואָס איז מיט דיר אַ צווילינג געבוירען...

דערביי איז ער אַרויס פון דעם אָרימען צימער.

פון אַלץ, וואָס די מוטער האָט איהם דעם אָוונט איבערגעגעבען וועגען זיין אָפּשטאַם, האָט אמנון געוואוסט נאָר דאָס, אַז זיין פאָטער איז געווען פון הויכען אַדעל, האָט געפיהרט גרויסע געשעפטען, איז שולדיג געווען פיל געלד און איז יונגערהייט גע־שטאָרבען. נאָך זיין טויט זענען געקומען די בעלי־חובות און צוגענומען אַלץ, וואָס איז פון איהם גע־בליבען, פאַר זייערע חובות, און ווען די מוטער וואָלט זיך נישט געווען בעצייטענס געראַטעוועט, וואָלט מען אויך זי און איהרע קינדער צוגענומען פאַר קנעכט. און אויך איצט נאָך האָט זי מורא פאַר זייער אויג, בעהאַלט זי זיך. דער אַלטער פאַסטוך, ער איז איהר שוץ, און די איינציגע שוץ.

זיי האָבען אָפּגעמאַכט, אַז ווען זיי וועלען זיך דאַרפען זעהן, וועט מען איהם דאָס לאָזען וויסען דורך דעם פאַסטוכ׳ס יונג — אַ גוטער און אַנאיבער־געגעבענער.

עס האָט שוין באַלד אָנגעהויבען גרויען אויף טאָג, ווען אמנון מיט׳ן פאַסטוך זענען אַוועק יעדער אין זיין היים. און מיט איין שעה שפּעטער האָט זמרי אויסגעהערט פון אמנונ׳ס דינער אַ גענויען בעריכט פון אַלץ, וואָס איז די נאַכט פאָרגעקומען מיט אמ־נונ׳ען, און האָט בעקומען פון זמרי׳ן אנווייזונגען ווי אַזוי ווייטער צו האַנדלען אין עהנליכע פאַלען.

איין טאָג איז דעם אַלטען פאַסטוכ׳ס דינער געקומען צו אמנונ׳ען אין צימער און איהם איבער־געגעבען, אַז דעם זעלבען טאָג אין אָוונט זאָל ער קומען אין יענעם אין יענעם אָרט. דער דינער האָט עס אונטערגעהערט און איבערגעגעבען זמרי׳ן. זמרי עס איבערגעגעבען תימנ׳ען. זמרי ער געוואָלט צעשטערען די פריינדשאַפט צווישען אמנונ׳ען און תימנ׳ען, און קוים איז אמנון דעם אָוונט אוועקגעגאַנגען פון זיין מוטער און שוועסטער איז תימן אַהין געקומען, און ווי ערשטוינט איז תימן געוואָרען, אַז ער האָט אין דעם יונגען מיידעל דערקענט אַט יענע שיינהייט, די שושנה, וואָס ער האָט בעגעגענט אויפ׳ן כרמל, וועמען ער האָט אַ רינג געשענקט, און וועלכע האָט זיך פון איהם אזוי פליגק אַרויסגעריסען. און זי האָט איהם אויך דערקענט און איז געווען נישט ווייניגער דערשטוינט ווי ער. און ווידער האָט די בעגעגעניש צו גאַרנישט גע־פיהרט. ווידער האָט מען איהם אָפּגעלייגט דעם ענד־גילטיגען ענטפער אויף דריי טעג. און אַז די דריי טעג זענען פערביי האָט מען איהם אויף זי בעשטימ־טען פלאַץ איבערגעגעבען אַ בריף, וואו מען האָט איהם געראַטען, אַז ער זאָל זיין ליבע אוועקשענקען אַ גליקליכערער ווי שושנה איז.

אַט די בעגעגעניש האָט אָבער געהאַט פונקט אַ פערקעהרטע ווירקונג, ווי זמרי און צוריקם האָבען גערעכענט. אַנשטאָט צו צעייסען זיין פריינדשאַפט מיט אמנונ׳ען און איהם דערווייטערען פון פאָטער׳ס הויז, — ווייל ער האָט פערראַטען זיין שוועסטער, האָבענדיג ליב זיין שושנה, — האָט תימן בעשלאָסען צו ווירקען אויף זיין פאָטער, ער זאָל וואָס גיכער חתונה מאַכען תמר׳ן מיט אמנונ׳ען, וועט ער זיך אויפהערען יאָגען נאָך שושנה׳ן, אָבער אויך זיינע פלענער זענען נישט פערווירקליכט געוואָרען; דער־פאַר האָט שוין זמרי געזאָרגט, פון תמר׳ס דינסט איז ער געוואויר געוואָרען, וואו אמנון און תמר בעגעגע־נען זיך אין די אָוונטען, און ער האָט דאָס איבערגע־געבען ידידיה׳ן. און אין איין שעהנעם אָוונט, בעת די שעהנע פּאָר איז רוהיג געשטאַנען האַנט אין האַנט, און געשוועבט אין די איביגע ליבעס־הימלען, איז ידידיה צוגעקומען צו אמנונ׳ען מיט אַ ביטערען פאַרוואורף, למאי פערפיהרט ער זיין איינציגע טאָכ־טער, וואָס איז נישט פאַר איהם בעשטימט. און דעם ירושה־רינג פון דער פאַמיליע ידידיה האָט ער דער־זעהען אויף אמנונ׳ס פינגער, האָט ער איהם, אַהן צערעמאָניעס אַראָפּגענומען... און תמר׳ן האָט ער אָנגענומען פאַר אַ האַנט און זי אָפּגעפיהרט אַהיים.

נאָר אויף מאָרגען פריה איז ידידיה אַריינגעקו־מען צו אמנונ׳ען אין צימער אַריין, און אַהן פיל רייד, האָט ער אויפ׳ן טיש איהם אוועקגעלייגט טויזענד זילבער־שטיק און דעם ירושה־רינג, און אַרויס צוריק.

האָט אמנון גענומען דאָס געלט, דעם רינג, די לייבענסעל, דאָס פערד און איז אוועקגעריטען צו אַ בעקאַנטען סוחר פון ציו׳ן, וואָס האָט די טעג געזאָלט אַרויסגעהען מיט זיין קאַראוואַן סחורה קיין נינוה, אום מיט איהם אינאיינעם וואַגלען אין ווייטע לענדער.

און דערצו האָט אַ דינער, קוים בעמערקבאַרער שטראָל האָפענונג איהם פאַרגעלויכטעט: ווער ווייסט, אפשר וועט איהם גראָד דער וועג פיהרען צום גליק, ווייל אין ידידיה׳ס הויז האָט ער געהערט, אַז תמר׳ס זיידע, — דער פאָטער פון ידידיה׳ס פרוי, — געפינט זיך ערגעץ אין געפאַנגענשאַפט אין יענע געגענדען... איז ווי אויב ער וועט איהם געפינען און ברענגען אַ פריי׳ען אין ידידיה׳ס הויז?..

שטיל, בעטריבט און בעליידיגט האָט ער פער־לאָזען זיין תמר, די הייליגע שטאָט ירושלים, איהרע גערטנער און פּאַלאַצען, און איז אוועק מיט דעם קאַראוואַן אין דער ווייטער, פרעמדע וועלט אַריין.

(ווייטער — מאָרגען)

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע

1-טע קלאַס — 4-טער טאָג

Zł. 100.000 — 91353
Zł. 5000 — 63225
Zł. 1000 — 42341
Zł. 2000 — 19842 42240 107450 168567
Zł. 500 — 63919 75459 117219 119781
Zł. 400 — 20330 87366 159682
Zł. 200 15033 23925 409439. 42823
47105 47853 55933 66126 67551 70439
79441 105644 108838 117030 142621
165206 168556.

Zł. 150 — 4456 6960 8834 12745
15383 15640 20489 27811 48132 631659
69836 76286 76800 85827 91780 92646
106114 113780 119332 125975 132781
143857 148854 164153 167222 169965.

Po 100 zł. na N-ry:

129 425 659 87 949 1193 209 43 92 600 50
745 86 875 98 983 2394 527 42 83 694 722 60
3286 95 370 75 473 99 670 701 08 26 955 4984
5060 107 23 423 665 78 777 79 855 99 6361 89
603 806 932 7013 368 443 46 65 80 96 515 757
827 8038 189 299 387 414 79 516 708 32 806 83
96 916 50 9137 452 592 604 82 84 830 63 99 936
61 65 10005 140 213 76 413 505 70 710 844 970
11161 84 291 346 417 503 51 788 12059 309 86
579 616 30 702 23 40 45 96 13301 10 31 534 785
817 954 14014 86 250 433 76 541 739 45 82 825
61 67 987 15010 40 50 99 489 690 707 47 814
923 16004 113 69 232 300 420 84 557 74 79 638
65 88 995 17146 293 419 71 764 18085 116 73
369 85 719 893 985 19241 371 457 532 611 52
68 77 723 36 825 973 20019 120 234 516 623 54
88 833 58 21246 90 439 538 698 703 55 92 22295
447 793 856 76 969 23074 81 423 759 819 33 951
62 24132 96 626 76 846 955 25110 290 322 446
525 55 93 899 900 64 26013 266 71 714 666 818
25 27063 175 205 89 357 437 519 700 84 859 971
28084 435 643 73 702 853 58 946 29014 146 211
391 99 543 615 846 92 30060 518 31 877 31125
205 455 585 603 98 750 58 835 973 32129 47 240
566 97 699 760 33066 100 10 359 579 786 803 57
86 927 34060 69 123 423 639 70 756 850 950
35024 548 742 80 916 36104 21 47 303 47 493
515 68 732 80 933 37033 43 828.

38171 335 680 805 88 926 39007 136 235 56
373 646 705 892 40328 414 62 65 584 668 723
829 70 80 933 58 97 41008 11 272 93 354 408 28
81 514 49 787 888 972 90 42257 63 345 511 713
29 64 830 49 66 67 98 944 99 43001 91 153 261
78 88 568 831 50 44064 146 264 353 61 69 77
528 630 85 719 59 842 959 45169 242 310 74 476
571 755 806 971 46034 281 348 419 70 74 561 69
620 79 706 47027 106 227 44 335 69 791 933
48024 100 313 48 508 20 73 721 42 940 49041
349 51 467 650 51 702 811 976 50020 374 551 69
631 76 714 47 823 93 915 51057 162 82 321 52
409 35 50 55 78 86 528 621 58 812 23 34 946 48
82 52107 44 236 37 51 347 53 96 439 87 644 807
30 67 73 941 53135 54 70 357 68 478 512 60 633
35 760 800 12 54054 225 80 343 63 73 439 516
91 608 703 57 819 38 57 55214 70 389 799 853
905 14 31 56029 126 246 64 342 69 494 515 50
76 749 51 837 959 57162 201 352 438 755 837
58127 42 51 233 60 374 462 692 888 911 65 71
59007 191 457 507 657 838 60056 308 477 610
803 33 75 911 19 39 61002 77 349 54 540 637 55
710 58 62109 36 255 464 83 529 60 98 815 63302
68 406 561 668 96 777 918 29 35 68 64141 258
94 441 81 503 684 65466 519 44 662 73 37 935
53 66020 274 329 64 537 611 765 93 889 67034
68 158 289 310 470 73 99 522 745 94 68065 134
515 75 84 801 47 934 69078 174 253 740 901
70082 251 318 69 91 529 93 742 817 71007 75
199 316 49 59 78 99 437 57 73 542 800 931 74
72133 47 93 303 463 73 688 805 73 915 66 73073
92 111 32 224 48 642 776 823 920 74030 64 99
371 460 66 851 75 903 90 75222 89 718 92.

76006 67 240 47 74 456 504 32 39 970 77089
545 736 39 58 901 78039 130 554 627 771 85 801
90 910 39 79012 749 927 70 80260 73 98 339 97
451 555 68 79 88 99 620 52 81041 54 123 525 45
75 715 854 908 59 82002 99 100 9 37 225 338
92 461 62 522 635 54 838 83154 229 304 30 55
469 510 87 765 811 55 84442 50 79 514 74 96
736 5 0963 85074 131 242 70 93 342 50 57 595
634 86025 144 46 76 295 397 403 588 605 12 39
49 726 51 80 852 91 939 55 87084 121 25 79 82
227 491 544 710 37 63 98 868 922 36 88037 106
29 55 272 301 38 42 96 509 83 607 60 812 55
99 947 88 89129 74 384 615 710 853 903 8 37
85 90036 104 288 686 91088 146 67 81 227 410
919 92331 93115 62 305 46 64 416 25 667 85
94035 54 358 72 80 492 572 713 986 95139 242
402 3 691 724 96131 46 203 40 361 415 97080
129 276 425 522 641 87 965 98223 348 522 625
756 99171 76 200 440 99 618 702 68 97 840 79
100012 104 269 333 75 405 49 558 101068 219
32 82 518 640 46 736 102038 91 110 50 68 310
22 544 97 666 708 13 804 55 103045 78 99 211
62 666 90 99 929 104176 283 445 630 38 721 82
105245 75 89 573 76 88 758 106292 386 448 503
685 98 719 895 107332 502 940 99 108075 196
217 356 70 90 432 601 89 708 879 916 109629
45 203 416 29 71 611 19 931 110331 421 89 618
770 809 11103 63 77 233 386 9 412 41 564 66
702 844 920 26 38 112010 144 253 395 416 72
650 748 85 113102 14 60 96 526 56 603 57 710 69

114047 312 16 54 530 523 772 75 837 115013
274 396 679 737 68 116104 286 565 619 746 917
117014 115 51 349 88 528 985 118130 47 94 255
79 348 94 59 95 639 715 20 69 975 119015 17
145 99 260 578 959 120087 189 217 569 76 601
994 121017 341 531 600 58 733 866 122045 177
216 634 81 750 840 46 934 123040 357 79 87 659
799 905 124202 348 77 92 547 826 903 22 125037
72 295 455 598 610 887 920 136015 556 69 663
712 71 809 79 91 941 127043 142 69 262 91 303
76 454 565 91 603 803 930 46 128287 371 530
949 56 129040 161 70 96 354 475 633 130059 128
265 322 489 618 74 750 59 815 46 92 952 131005
53 93 243 55 411 972 132063 120 65 219 420
508 847 6 133221 60 62 652 724 80 134031 147
53 261 308 754 135118 82 736 136227 70 718 39
987 137050 106 14 244 391 96 417 61 81 581 627
38059 07 61 382 500 709 95 828 97 970 139097
113 251 92 502 58 72 627 749 62 140002 311 75
94 693 141003 14 110 86 95 266 309 48 450 592
642 90 716 38 982 142057 205 83 355 526 47 651
926 143050 227 416 99 509 797 144186 94 299
316 65 72 412 688 749 813 965 145071 109 251
328 408 70 584 659 965 146038 141 63 68 305
514 742 980 147028 252 322 65 403 617 915
148038 206 427 505 628 859 149394 424 575 861
992 150036 50 72 76 198 645 915 54 77 151176
80 297 311 585 791 819 973

152060 77 139 42 213 407 500 86 87 647 832
999 153028 179 250 61 68 74 380 673 84 809
154131 977 155109 233 427 31 54 573 80 90 754
157022 63 134 70 302 54 80 467 528 62 89 782
816 37 98 999 157018 168 91 654 63 756 97 801
995 156269 369 417 68 98 547 97 98 619 159062
75 137 426 88 540 81 748 805 941 160253 86 568
638 62 703 161017 46 89 230 354 612 704 841
985 162045 84 236 83 376 523 59 622 95 702 70
919 163112 96 229 356 555 69 634 88 754 872
945 164359 570 727 28 47 82 809 165172 334 494
521 634 44 830 166048 472 629 710 92 849 167053
60 135 93 255 308 594 654 722 814 950 168059
216 95 300 403 82 847 62 80 88 169063 97 154
235 349 69 603 89 851 53 75.

CIĄGNIENIE DRUGIE.

Po 100 zł. na N-ry:

1433 99 220 332 526 92 650 898 3489 657 742
57 90 875 4244 84 315 31 706 66 5106 847 931
6354 72006 16 347 562 818 944 8293 629 48 97
712 9267 98 450 84 723 10186 396 519 665 77
828 11026 102 97 619 54 62 858 12046 187 475
587 662 13099 145 713 66 916 78 14019 100 306
774 924 15252 300 874 16092 227 467 593 17155
217 48 956 95 18202 394 604 19064 70 353 506
08 37 664 755 974 20042 444 759 964 21021 564
96 869 22038 636 39 56 875 98 994 23024 25268
337 408 22 667 26847 904 27066 249 401 28545
696 733 894 29114 285 332 823 30059 314 463
736 80 31105 92 512 912 30 32191 448 791 957
63 33124 512 762 34212 61 35624 700 36195 981
37173 291 98 354 852.

38023 542 896 39273 757 67 804 40059 319
710 18 41104 278 630 756 831 42006 203 389 601
45 822 56 80 43122 609 736 815 29 44140 281
45186 677 82 876 46019 53 160 220 602 824 68
47068 449 555 707 836 48565 49208 401 622 52
95 847 50481 675 701 911 78 51398 403 502 31
49 52070 846 58 53155 618 763 805 89 54094 182
472 522 55 670 863 55008 531 56163 88 580 605
7196 243 58 71 487 877 58297 97416 514 20 663
87 728 998 60092 119 289 61216 486 581 951
62012 238 772 97 63412 699 812 64390 531 652
793 854 77 92 65013 102 60 273 434 763 971
66056 188 595 682 825 67388 992 68042 227 545
649 740 854 951 69094 652 76 70361 614 761
71031 95 500 34 884 72415 599 704 73154 74058
68 95 696 895 75021.

76170 242 77047 318 893 78623 812 923 79286
757 80474 81042 304 478 523 82088 430 924 53
83176 235 515 904 69 84295 388 428 603 889
5301 16 38 625 86094 182 436 66 518 774 905
46 67 97 87136 287 822 925 89 88109 391 552
911 89115 99 592 644 701 30 90221 43 400 84
549 773 904 91477 615 92092 965 93492 828
94225 788 815 95122 443 515 77 707 96073 77
224 663 723 820 36 97078 160 755 866 99520
100067 502 42 64 746 833 101007 271 817 102455
524 765 103074 526 838 104033 430 658 985
15401 781 844 106199 242 513 46 642 107099 547
108424 27 699 736 109438 739 855 110608 855
962 111055 973 112190 396 835 113031 95 174
277 323 854.

114162 110 53 949 115126 328 160082 116 86
218 902 117225 402 648 790 868 118063 157 530
850 119093 120131 351 433 775 121091 112 622
976 122995 123297 457 542 719 124142 264 320
679 818 125062 237 830 89 126020 229 641 810
127000 361 59 410 47 128176 394 405 129316
481 500 629 130259 131199 364 579 649 69 851
67 132086 276 521 29 792 837 133232 411 565 83
92 591 134072 135671 136505 612 20 724 954
137027 683 859 138358 613 73 731 984 139216
364 660 836 912 140017 211 317 973 141102
57 232 67 623 803 27 142069 127 367 773 143043
210 144386 626 798 960 145136 329 432 587 707
146646 701 823 940 47 147162 469 148537 688
913 149100 48 310 522 61 633 888 930 150652
151158 696 703 881 907.

152676 153015 554 922 154109 226 305 487
899 155113 369 156293 491 157079 352 428 860
944 56 158111 31 567 159004 163 482 778 872
160064 691 771 898 161313 514 162552 623 715
69 163280 411 503 6 164495 500 165063 246 38
583 66248 350 589 168153 67 539 49 769 993
169081 259 462 556 90 621 820 55.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

Po 100 zł. na N-ry:

Zł. 15000 — 115009
Zł. 10000 — 78548
Zł. 2000 — 31979
Zł. 1000 — 818 70050 109609 116591
169909
Zł. 500 — 33866 166160
Zł. 400 — 6220 38505 41375 64907
78901 101809
Zł. 200 — 48257 49378 66702 73168
88366 93202 100212 111559 115927 129737
159721 168051
Po 150 — 5575 18124 43601 54688
57667 74829 74570 84468 95611 126636
132779 143476 143462 149674.

139 279 372 547 633 898 987 1047 171 204
73 646 891 929 2138 225 723 38 3224 774 870
945 4152 702 5077 258 502 6079 261 318 651
800 7034 523 661 888 8181 647 970 9154 562
10302 402 695 11069 262 413 526 768 828 949
12245 814 83 993 13165 217 312 472 617 715 874
14042 49 172 203 70 687 92 5086 138 667 881
994 16020 318 38 418 902 17050 93 206 421 858
18095 481 582 859 19288 20183 21790 22020 82
412 546 835 963 23231 512 15 24217 815 5654
879 26097 98 10098 241 363 27241 363 27196
910 79 28866 907 29062 252 582 625 30090 573
864 31030 32231 43 827 926 33400 629 735 34109
628 762 35509 36014 216 81 628 37 37118 277 317

38089 348 407 789 934 35 68 39070 287 506
805 40074 267 370 71 919 41105 276 575 869 950
42280 746 850 997 43053 81 95 222 983 41065
710 32 35 86 911 37 45182 377 516 75 546 60 1
46410 25 885 47036 87 426 67 653 730 924 48021
438 547 876 49048 70 215439 575 759 813 949
50163 266 377 480 51147 217 357 666 991 52135
786 949 88 53022 388 594 54198 577 750 89
55179 236 439 820 95 874 910 98 56063 67 190
366 410 57619 71 709 19 857 58261 397 738 896
948 59155 94 231 579 81 718 82 60023 368 578
667 61505 10 41 62003 212 49 52 71 444 667 904
63094 304 431 829 68 92 64037 289 65004 566
864 908 66190 61 293 980 67257 753 82 982
68458 623 942 69373 70073 79 955 71314 476 601
72819 73670 74177 275 419 564 610 81 805 35
75007 144 62 97 265 594.

76083 84 93 98 195 673 842 77011 459 563
936 78249 364 897 79237 321 28 558 715 80288
717 48 963 81343 490 657 789 964 82189 600 89
83390 406 836 941 84043 171 575 441 950 66
85167 85 569 892 86052 293 96 821 973 87005
506 849 88133 285 469 599 89063 395 921 90324
512 615 712 808 912 91119 29 71 368 578 953
92024 93134 859 94113 412 543 793 95077 96523
52 53 75 709 98160 286 496 659 945 99263 790
995 100084 93 292 698 949 101125 96 262 102050
407 25 103458 884 995 104046 797 829 969 105006
42 486 742 920 106517 887 107336 691 108273
618 109229 410 110387 641 746 88 111007 172
216 58 367 766 929 112867 113062 200 24 358
912.

114007 98 317 827 229 353 762 116083 193
491 641 117529 118040 567 697 851 119140 291
653 120386 786 844 925 28 122006 143 213 515
123170 625 771 124738 125064 71 152 62 206 47
782 884 126153 246 332 127078 271 398 600 976
128507 8 875 92 129219 303 680 799 857 130590
675 956 131305 39 515 86 927 132528 133083
533 736 96 889 134051 382 724 135471 719 136094
192 330 51 536 137376 82 605 791 848 997
138354 525 728 976 139042 129 611 93 933 140273
86 99 585 141341 89 440 142703 81 3143053 437
51 616 752 922 44242 620 836 146556 605 821
990 147142 290 506 42 605 26 35 905 148103 278
481 42 56 735 149103 77 150746 76 847 964
151116 284.

152333 839 965 153454 520 600 14 68 748 675
154418 581 855 955 155022 394 772 156398 429
734 907 157384 896 158049 86 171 464 852 978
159358 883 160249 96 607 161417 580 162039
633 711 62 87 977 163307 32 453 570 732 164319
33 61 581 649 829 165014 37 41 70 72 319 875
166005 713 167008 49 228 96 434 85 553 894
168015 559 738 827 35 169042 610.

Wygrane pocieszenia po 500 zł. na N-ry:

3260 6548 12030 14050 15030 16273 21163
22275 22478 22740 23971 24093 27034 28812
31036 33748 33791 34953 35860 36408 38007
40278 40626 42311 43121 44672 45055 46222
52349 53464 55097 57235 60936 63704 65257
69638 74810 77391 85897 93086 93631 95298
97258 98773 100597 101630 103263 105988
105821 107309 107648 109522 110244 111793
112969 113269 113836 117995 119304 119503
122701 122961 123085 124409 127228 133661
136840 138784 139152 139721 143477 148148
148221 148418 150785 151098 156053 163561
163877

3 חדשים און 7 טעג

אזא איז דער אורטייל געגען די 11 אנגעקלאגטע ענדעקעס

(א) אין פראצעס געגען די 11 מיטגלידער פון דער לאדזער ענדעקישער אָרגאניזאציע וועלכע האָבען געשטעלט דער פאליציי א ווידערשטאנד, איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען אַן אורטייל, לויט וועלכען דער הויפט-שולדיגער קאטשמארעק איז פערמשפט געוואָרען אויף 3 חדשים תפיסה, 8 וועלעי האָבען אפצוזיצען אויף אומזיסטע קעסט צו 7 טעג און 2 זענען בעפרייט געוואָרען פון שטראף.

אויך די „געשעפטען“ ווערען גע׳רודפ׳ט!

(2) די שטאָט-סטאראסטווע אין לאָדז פיהרט איצט אַן׳ענערגישע אַקציע אין דער ריכטונג פון ליקווידירען אַלע פרעהליכע הייזלעך אין אונזער שטאָט. אויסערדעם איז די אַקציע געווענדעט געגען דעם אויסנוצען די גאסען-מיידלעך דורך זייערע „פעטערס“, „מוהמעס“ און „חתנים“. אין אַלע עהנליכע פאַלען זענען די ביזאיצט ענטדעקטע הייזלעך שוין פערזיגעלט געוואָרען. צו אַלע איבריגע בעזיצער פון די הייזלעך זענען שוין צוגעשיקט געוואָרען אויפפאָדערונגען אין משך פון 30 טעג צו שליסען זייערע „געשעפטען“, אין געגענפאַל וועלען די לאָקאַלען פערזיגעלט ווערען.

ביז צגדע מערץ זאָל די אַקציע פון שליסען די „געשעפטלעך“ שוין זיין פערענדיגט.

פון יודישען טעאטער

אין „פילהאַרמאָניע“

היינט, מיטוואָך אָווענט קומט פאָר די לעצטע פאָרשטעלונג מיט ווערא קאַניצאווסקא און פאָול ברייטמאַן אין דעם ביהנע-רעפּאָרטואַר פון ס. לעוויטינא „דער אורטייל“ אַלס הנחה-פאָרשטעלונג פון „קולטור-ליגע“.

* * *

די אַמעריקאַנער אָפּערעטען - סטארס מעני שיינפעלד און אירווינג דזשייקאָבסאָן הויבען אָן צו שפּילען אין „פילהאַרמאָניע“ דעם היינטיגען פרייטאָג. אַלס ערשטע פּרעמיערע ווערט אויפגעפיהרט די אָפּערעטע „אוי אַמעריקא“ מיט די אַמעריקאַנער געסט אין די הויפּטראָלען.

דער „אורטייל“ אין קאַמעראַל-טעאַטער אל. 1 מאי 2

דער שפּאַנענדער ביהנע-רעפּאַרטואַר דער „אורטייל“ געהט שוין גאַנצע 2 וואָכען מיט גרויס ערפאָלג. דאָס פּובליקום נעמט אויף די פּיעסע מיט הילכיגע אַפּלאָדיסמענטען.

היינט מיטוואָך 1 פאָרשטעלונג אָנפאַנג 9 אָווענד.

מאָרגען זינגט פאָולא מאַריאַן אין פילהאַרמאָניע-זאַל

נאָך גרויסע מיה איז געלונגען דער דירעקציע פון פילהאַרמאָניע צו אַנגאַזשירען אויף איין איינציגען קאָנצערט דעם וועלט-באַרימטען טענאָר פון דער מיילאַנער לאַ-סקאַלאַ אָפּערע, טשיזשיק אַהערן-דאָרף און טשיקאַגאָ, פאָולא מאַריאַן אויף מאָרגען, דאָנערשטאָג דעם 22 פעברואַר 8.45 אָווענד אין פילהאַרמאָניע-זאַל.

פאָולא מאַריאַן איז ביים היינטיגען טאָג דער גרעסטער טענאָר פון אַלע טענאָרע אין דער וועלט און זיינע אויפטריטען זענען קינסטלערישע געשעהנישען אין גרויסען סטיל.

דעריבער איז נישט קיין וואונדער וואָס זיין מאָרגענדיגער קאָנצערט הערט ערוואַרט מיט גרויס שפּאַנונג.

אַרטור שיק׳ס בילדער-אויסשטעלונג אין וואַשינגטאָן און ניו-יאָרק

מ׳שרייבט אונז:

אין וואַשינגטאָן איז פאָרגעקומען אַ פייערליכע ערעפנונג פון דער בילדער-אויסשטעלונג פון אונזער בן עיר אַרטור שיק.

צווישען די אַנגעזעהענע פערזענליכקייטען וואָס זענען געקומען צו דער ערעפנונג איז אויך געווען דער פוילישער אַמבאַסאַדאָר פּאַטעק.

די וואַשינגטאָנער רעגירונג האָט דעם קינסטלער בעשאָנקען מיט אַ גאָלדענעם מעדאַל פאַר זיין ווערק „די געשיכטע פון וואַשינגטאָן“.

נאָך דער ערעפנונג איז לכבוד דעם קינסטלער איינגעאָרדענט געוואָרען אַ גרויסער באַנקעט.

דעם 20-טען פעברואַר (נעכטען) איז אין ניו-יאָרק פייערליך געעפענט געוואָרען אַרטור שיק׳ס בילדער אויסשטעלונג.

יובילעאום פון אַרטיסט ד. האַמבורגער

דער בעקאַנטער לאָדזער אַרטיסט ד. האַמבורגער פייערט בקרוב דעם 25-יעהריגען יובילעאום פון זיין אַרטיסטישער טעטיגקייט.

ס׳האָט זיך געבילדעט אַ קאָמיטעט פון אַרטיסטען, זשורנאַליסטען און געזעלשאַפטליכע טוער, וועלכע אָרגאַניזירען דעם יובל פון ספּעדינסטפולען אַרטיסט.

ראַדיאָ-פּראָגראַם

מיטוואָך, ד. 21-טן פעברואַר 1934

7 צייט-סיגנאַל, 7,05 גימנאַסטיק, 7,20 גראַמאָפאָן, ידיעות, 7,40 גראַמאָפאָן, 7,55 הויז-ווירטשאַפט, 11.40 פרעסע, ידיעות, 11,57 צייט-סיגנאַל, 1205 גראַמאָפאָן, ידיעות, 12,33 מוזיק, 12,55 ידיעות, 3,25 עקספּאָרט, קאָמוניקאַט, 3,40 גראַמאָפאָן, 3,55 געזאַנג, 4.10 פּראָגראַם פאַר קינדער, 4,40 גראַמאָפאָן, 4,55 לייכטע מוזיק, 5,50 רעפּערטואַר פון די טעאַטערן, קאָמוניקאַט פון לאָדז, 6 רעפעראַט, 6,20 קאָנצערט, 7,05 פערשידענעס, 7,25 רעפעראַט, 7,40 ספּאָרט, ידיעות, 8,02 קאָנצערט, 9 רעפעראַט, 9.15 קאָמער קאָנצערט, 10,15 גראַמאָפאָן, 10,30 מוזיק, 10,45 טאַנץ-מוזיק.

פון אויסלאַנד

4,50 דאַווענטרי — סימפ. קאָנצערט, 7,30 אָסטראַווע — אָפּערע פון מאָצאַרט, 8 בוקאַרעשט — פאָרטעפּיאַן-קאָנצערט, 8 שטאָקהאָלם — סימפ. קאָנצערט, 9,15 דאַווענטרי — סימפ. קאָנצערט, 9,30 שטראַסבורג — סימפ. קאָנצערט, 9,45 פּאַריז — סימפ. קאָנצערט.

היינט פרעזענטירען מיר! די רייצענדע MARGARETTE SULIVAN און דעם פרעכטיגען אַקטיאָר און זינגער JOHN BOLES

„קוים געכטען...“

ווי אויך BARRY NORTON אין מייסטערווערק א. נ.:

פאַסצינירענדע דראַמע, וואָס ענטפלעקט די פרויען-נשמה, איהר ליבע און אָפּפערונג

קלאַנג-קינאָ CAPITOL זאַוואַדזקאַ 16

זיכערע הילף און אַ רפואה!

אָהן אָפּעראַציע, אָהן בלוט, אָהן אַ מעסער און אָהן בלוט-פערגיסונג פאַר קראַנקע אויף ברוכען, פאַר מענער, פרויען און קינדער, פערשידענע קאַליקעס אין גוף, פאַר הויקערס אָהן פּיס.

פערלאָזט נישט די קראַנקהייט, ווייל דער ווינקעל-ברוך ווערט גרויס ווי אַ מענשען-קאָפּ, און עס פעלט ערגען אין דעם פּיס איז דער קראַנקער אין אַ גרויסער סכנה, דורך פערדרייען די קישקעס וערט ער ברעכעריג און שטאַרבט. ספּעציעלע נומענע הייל-בעהאַנדלונגען בעוואַמיגע; זיכער דעם שטאַרקסטען ברוך, אויך פאַר הויקערס, לייַזמונגען ספּעציעלע הייל-גאַרטעלן און אָפּאַראַטען פאַר פערקריפּלטע פּיס און פלאַטפּיס, ווי אויך קינסטליכע נומענע פּיס.

עמפפאַנגט טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָווענד.

וויט דעם ערשטען אָקטאָבער ד. י. ווערען אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט נור פון מיר פערזענליך בעהאַנדעלט.

אַכטונג

איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט

Specialist Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped

פון לעמבערג

Łódź, Wólczańska 10, tel. 221-77, front, parter.

מיר נעהמען אויך אָן פערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

הערצליכען דאַנק!

האַרמאָט דאַנקען מיר אויס אונזער הערצליכסטען דאַנק דעם גרויסען און איינציגען אָרטאָפּעד. ספּעציאַליסט ה׳ ד״ר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז. וואָלטשאַנסקאַ 10, פּראַגע, מאַרמער, פאַר זיין וואונדערבאַרע און ערפאָלגרייכע היילונג צו אונזערע זעהר שווערע קראַנקען-פעלע האָט דיר. ספּעצ. ה׳ י. ר. טמש וואונדער בעוויזען דערמיט, וואָס אָהן שום מעסער-אָפּעראַציע האָט ער אונז פאָלשטענדיג אויסגעהיילט אַזוי, אַז מיר פיהלען זיך געזונטע און מיר בלייבען איהם בעשטענדיג דאַנקבאַר און זעהר גערן ערלויבען מיר אונזער דאַנק-בריף אין דער פרעסע צו פערעפענטליכען.

אלתר משה הצעם, רב אין אָפּאַטאָוו, העניק פּיליאַן קויפמאַן אין לאָדז, י. זילבערשפּיק, לאָדז, הערמאַן עדוואַרד לעמבערג, לאָדז, ד״ר מ. מאַרגענראָטה, אַפּעלאַציע-ריכטער.

קאָנקורענץ!

שוין פון היינט אַן, נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט אין מיין פריזיער-אַנשטאַלט פאַר דאַמען און הערען

מ. קופּקא, לאָדז

פּאָלודניאָווא 12 (רוג פּילסודסקיעגאָ) טעל. 119-40

מענער-סאַלאָן: רַאזירען מיט קאָלאָנסקע 15 גר. שערען 30 גר. שערען אַ יונגעל 20 גר. קאָפּ-וואַשען 20 גר. מאַסאַזש 20 גר. אַ חוץ פרייטאָג און שבת

דאַמען-סאַלאָן: שעריען 40 גר. אָנדולאַציע 80 גר. אָנדולאַציע מיט שערען 1 זל. וואַסער-אָנדולאַציע מיט קאָפּ-וואַשען 1 50 זל. מאַניקור 30 גר. שבת 40 גר.

בעמערקונג: פרייטאָג, שבת און יום-טוב זענען די פּרייזען פון ראַזירען 20 גר. שערען 40 גר. אין דאַמען-סאַלאָן זענען די פּרייזען פרייטאָג, שבת און יום-טוב עטוואָס געהעכערט.

דער דאַמען- און הערען-סאַלאָן ווערט געפיהרט דורך די בעסטע פאַכמענישע קרעפטען. רעטקלאַסיגע בעדינונג! ביטע קומט און איבערצייגט אייך!

שייטלען

מיט פּאַריזער שרינדן און פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקל. און רעיעל אויסגעפיהרט

ביי קערש, סקוועראווא 15

שלאָסערייַ-אַרבייטען.

ווי אויך אויטאָגענישע שווייסונגען, מעטאַל-בעאַרבייטונגען, מאַשינען-טיילען פיהרט אויס בילינ

J. REDER, Łódź

קאָנסטאַנטינער 11/13

וועגן אַרטעריטיס און רעוומאַטיזם

פון דאַנציגער דאָקטאָר

איז צו ערפאַהרען פּאַמאַרסקאַ 19, וואוינונג 30 פון 3 ביז 6.

LECZNICA chorób uszu, nosa i gardła

מיט שטענדיגע בעטען

עס אָרדינירען די דאָקטוירים:

Dr. IMICH, Dr. WOŁYŃSKI

PIOTRKOWSKA 55 fr. I p., tel. 174-74.

Dr. med. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

אַנדזשעיאַ, 5 טעל. 159-40

נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו. זונטאָג און יום-טוב פון 9 — 1 פאַרמיטאָג. בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען

Dr. L. Suchowczycki

כירורג

וועלכער נעהמט אָן אין „משמרת החולים“

נעהמט אָן פּריוואַט

זגערזשער 1 (אַמבנאַנג אַלטער מאַרק 15)

טעל. 123-47. נעהמט אָן פון 6—8 אָוו.

לעטשניצע-פּרייזען.

שעכער אויף דער מאַשין ווערען אָנגענומען אויסצונייען ביי ג. נאַרדמאַן. שרודמיעסקאַ 8

Fabryka wyrobów gumowych „SATELIT“ Sp. z o. o.

Łódź, Wólczańska 168, tel. 148-29

האָט געלאָזט אין בעטריב די אָפּטיילונג צו גומירען געוועבען אויף לוין.

Dr. med. Ignacy Grynberg

ספּעצ. פאַר אינערליכע קראַנקהייטען

צעגעלניאַנאַ 17, טעל. 174-15

נעמט אָן פון 6 ביז 7 אָוונט.

Właściciel biura podań przyjmie administrację domu oferty sub „Energiczny“.

קליינע אַנאָנסען

1 זלאָטי אַנ׳אַנאָנס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

Zaginiony został kwit kaucyjny z Elektrowni Łódzkiej za 8352110 na imię Izraela Bornsztajna. 896

קיין פאַלעסטינע! רייזע-הוזאַקוציע און אויסלענדישען פּאַס, 1250 זלאָטעס. אַלטמאַן, אל. 1 מאי 8 פון 11 ביז 1 וואָכם.

ראַקאַלען

אַ יונג פּאָרפאָלק זוכט אַ צימער ביי אַ בעסערע פאַמיליע, מיט אַלע קוועמליכקייטען אין געגענד פּאָמאַרסקאַ, קאָנסטאַנטינער, פּיעטריקאָווער ביז ציגלגאַס. אָפּערטען אונטער „F“ אין אַדמיניסטראַציע. 96

איבערצוגעבען אַ קאַלאָניאַל-געוועלב צוליב אַפּרייזע אין אַ גוטען פּונקט. ערפאַהרען אין אַדמ. 96

אַ געוועלב מיט אַ צימער צו פערמיטען, אל. 1-טער מאי 4. צו ערפאַהרען ביים ווירט. 19

אַ גוט איינגעפיהרטער פריזיער-אַנשטאַלט אין אַ גוטען פּונקט צו פערקויפען. אָפּערטען אין אַדמיניסטראַציע. אונטער „פריזיער-אַנשטאַלט“.

פערשידענעס

אַפּפּאַל-איל צו פערקויפען. טעל. 150-69.

אין קאַלאָ געפינט זיך אַ יונגערמאַן פון אַ יאָהר 30, נאָר ער איז נישט אַזאַ איבערוואַרפענער שיין אין געוויקס און האָט אַ שעהן פערמעגען. וועלכעס מעדעל וויל זיך דעצידירען צו אַזאַ פּאַרטיע, קען זיך מעלדען אויף דער אַדרעס פון יעקב בריטבאַרט אין קאַלאָ, סטאַראָ-וואַרשאַווסקאַ 9. 669

אַ יונגער

פון אַנשטענדיגע עלטערן, וואָס קען לערנען און שרייבען, קען זיך מעלדען מאָרגען דאָנערשטאָג פון 1 ביז 3 נאָכמיטאָג אין אַדמיניסטראַציע פון דער צייטונג.

Zagubiony został kwit kaucyjny na zł. 100.— z dn. 10/6 30 w 4% premji inwest. na imię Małki Zanberg, Nowomiejska 30/32. 665

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat“, spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg.
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat“, Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman